

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK IX. 170

ARBEIDSTIDEN M. V.

I JORDBRUK OG GARTNERI 1939

*Durée du travail etc. dans
l'agriculture et les entreprises horticoles*

UTGITT AV
DET STATISTISKE SENTRALBYRÅ

OSLO
I KOMMISJON HOS H. ASCHEHOUG & CO.
1939

Pris kr. 1.25.

Norges Offisielle Statistikk, rekke IX. (Statistique Officielle de la Norvège, série IX.)

Rekke IX.

Trykt 1937:

- Nr. 103. Sinnssykeasylenes virksomhet 1935. (*Statistique des hospices d'aliénés.*)
- 104. Norges jernbaner 1935—36. (*Chemins de fer norvégiens.*)
- 105. Norges industri 1935. (*Statistique industrielle de la Norvège.*)
- 106. Skolevesenets tilstand 1934—35. (*Instruction publique.*)
- 107. Stortingsvalget 1936. (*Élections en 1936 pour le «Storting».*)
- 108. Norges fiskerier 1935. (*Grandes pêches maritimes.*)
- 109. Telegrafverket 1935—36. (*Télégraphes et téléphones de l'État.*)
- 110. Beitetellingen 1935. (*Pâturage en Norvège 1935.*)
- 111. De spedalske i Norge 1931—35. (*Rapport sur les lépreux en Norvège 1931—35.*)
- 112. Sjømannstrygden 1934. Fiskertrygden 1934. (*Assurances de l'État contre les accidents des marins. Assurances de l'État contre les accidents des marins pêcheurs.*)
- 113. Norges postverk 1936. (*Statistique postale pour l'année 1936.*)
- 114. Norges handel 1936. (*Commerce.*)
- 115. Pelsdyrtellingen i Norge 1936. (*Élevage d'animaux à fourrure au 1er septembre 1936.*)
- 116. Det civile veterinærvesen 1935. (*Service vétérinaire civil.*)
- 117. Kommunenes skatteligning og budgetter 1936—1937. (*Répartition d'impôts et budgets des communes.*)
- 118. Industriarbeidertrygden 1934. (*Assurances de l'État contre les accidents du travail.*)
- 119. Norges civile, geistlige, rettslige og militære inndeling 1 juli 1937. (*Les divisions civiles, ecclésiastiques, judiciaires et militaires du royaume de Norvège le 1er juillet 1937.*)
- 120. Norges private aktiebanker og sparebanker 1936. (*Statistique des banques privées par actions et des caisses d'épargne pour l'année 1936.*)
- 121. Norges bergverksdrift 1936. (*Mines et usines.*)
- 122. Folkemengdens bevegelse 1935 og 1931—1935. (*Mouvement de la population.*)
- 123. Kommunenes gjeld m. m. pr. 30 juni 1937. (*Dette etc. des communes.*)
- 124. Meieribruket i Norge 1936. (*L'industrie laitière de la Norvège 1936.*)
- 125. Sundhetstilstanden og medisinalforholdene 1935. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
- 126. Forsikringsselskaper 1936. (*Sociétés d'assurances.*)

Trykt 1938:

- Nr. 127. Syketrygden 1936. (*Assurance-maladie nationale.*)
- 128. Norges jernbaner 1936—1937. (*Chemins de fer norvégiens.*)
- 129. Rekruttering 1934 og 1935. (*Recrutement.*)
- 130. Skatteligningen 1937—1938. (*Répartition d'impôts.*)
- 131. Norges industri 1936. (*Statistique industrielle de la Norvège.*)
- 132. Jordbruksstatistikk 1937. (*Superficies agricoles et élevage du bétail. Récoltes etc.*)
- 133. Kommunevalgene 1937. (*Élections en 1937 pour les conseils communaux et municipaux.*)
- 134. Telegrafverket 1936—1937. (*Télégraphes et téléphones de l'État.*)
- 135. Kriminalstatistikk 1935 og 1936. (*Statistique de la criminalité pour les années 1935 et 1936.*)
- 136. Norges kommunale finanser 1935—36. (*Finances des communes.*)
- 137. Sjømannstrygden 1935. Fiskertrygden 1935. (*Assurances de l'État contre les accidents des marins. Assurances de l'État contre les accidents des marins pêcheurs.*)

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK IX. 170

ARBEIDSTIDEN M. V.

I JORDBRUK OG GARTNERI 1939

*Durée du travail etc. dans
l'agriculture et les entreprises horticoles*

UTGITT AV
DET STATISTISKE SENTRALBYRÅ

OSLO
I KOMMISJON HOS H. ASCHEHOUG & CO.
1939

Innhold — Table des matières.

Oversikt — Aperçu.

	Side Page
Det statistiske materiale. <i>Matériaux statistiques</i>	1
I. Arbeidstiden. <i>La durée du travail</i>	2
A. Gårdsarbeidet. <i>Le travail agricole</i>	2
1. Begynnertiden. <i>L'heure de commencement du travail</i>	3
2. Kveldstiden. <i>L'heure de terminaison du travail</i>	6
3. Bruttoarbeidstiden. <i>La durée brute du travail</i>	10
4. Nettoarbeidstiden. <i>La durée nette du travail</i>	12
5. Inndelingen av dagen. <i>Division de la journée de travail</i>	17
B. Arbeidstiden for fjøsørkere. <i>La durée du travail du personnel chargé de soigner le bétail</i>	20
C. Arbeidstiden i gartneriene. <i>La durée du travail dans les entreprises horticoles</i>	24
II. Fridager og ferie for leid hjelp. <i>Jours de congé et vacances des auxiliaires engagés</i>	29
A. Tjenestegutter og faste gårdsarbeidere. <i>Domestiques de ferme et ouvriers agricoles fixes</i>	29
B. Fjøsørkere. <i>Personnel chargé de soigner le bétail</i>	31
C. Gartnere og gartneriarbeidere. <i>Horticulteurs, maraichers et ouvriers horticoles</i>	33

Tabeller — Tableaux.

Tabell	1. Begynnertiden i våronna. <i>L'heure de commencement du travail dans la saison du labourage et des semailles</i>	36
»	2. Begynnertiden for gårdsarbeid i vintertiden. <i>L'heure de commencement du travail agricole ordinaire dans le semestre d'hiver</i>	38
»	3. Kveldstiden i våronna. <i>L'heure de terminaison du travail dans la saison du labourage et des semailles</i>	40
»	4. Kveldstiden for gårdsarbeid i vintertiden. <i>L'heure de terminaison du travail agricole ordinaire dans le semestre d'hiver</i>	42
»	5. Nettoarbeidstiden i våronna. <i>La durée nette du travail dans la saison du labourage et des semailles</i>	44
»	6. Nettoarbeidstiden for gårdsarbeid i vintertiden. <i>La durée nette du travail agricole ordinaire dans le semestre d'hiver</i>	46
»	7. Øktinndelingen. <i>Division de la journée de travail</i>	48
»	8. Begynnertiden for fjøsørkere. <i>L'heure de commencement du travail du personnel chargé de soigner le bétail</i>	50
»	9. Kveldstiden for fjøsørkere. <i>L'heure de terminaison du travail de personnel chargé de soigner le bétail</i>	52
»	10. Nettoarbeidstiden for fjøsørkere. <i>La durée nette du travail du personnel chargé de soigner le bétail</i>	54
Bilag 1.	Skjema for jordbruket. <i>Questionnaire pour l'agriculture</i>	56
» 2.	Skjema for gartneriene. <i>Questionnaire pour les entreprises horticoles</i>	58

Arbeidstiden i jordbruk og gartneri.

Det statistiske materiale.

Oppgaver over arbeidstidens lengde og inndeling i jordbruket er tidligere hentet inn av Selskapet for Norges Vel for årene 1915 og 1919. Resultatene av disse undersøkelser er publisert under ett i 1924 under titelen «Arbeidsdagens lengde og inndeling i jordbruk og skogbruk i Norge» ved den daværende leder av selskapets regnskapsundersøkelser for norske gårdsbruk, P a u l B o r g e d a l. Så avhengig som jordbruksarbeidet er av naturforholdene — årstider og værlag — og også av sed og skikk på stedet, kan en ikke vente at endringene på dette område går særlig fort. Det var oprinnelig forutsetningen at tilsvarende oppgaver skulle bli hentet inn hvert femte år, men forskjellige forhold har gjort at det først nå er blitt samlet nye oppgaver.

I april 1938 oppnevnte regjeringen en komité til å behandle arbeids- og lønnsvilkår for arbeiderne i landbruket, med sikte på ved lov å regulere og bedre disse. Komitéen vendte seg til Byrådet for å få hentet inn oppgaver som kunne vise endringene i arbeidstiden siden forrige undersøkelse samtidig som en nå ville ha med spørsmål om fridager og ferie for den leide hjelp og utvide undersøkelsen til også å gjelde gartneriarbeiderne.

I samarbeid med komitéen utarbeidde Byrådet skjemaer for denne undersøkelse, særskilt for jordbruk og gartneri. Skjemaene er tatt inn som bilag 1 og 2, side 56—59.

For jordbruket var det forutsetningen at oppgavene skulle bli hentet inn på samme måte som ved undersøkelsene i 1915 og 1919: ved å sende skjemaene til de samme som gir årlige oppgaver om arbeidslønna i jordbruket — 4 gårdbrukere i hvert herred, i alt ca. 2600. Svarene skulle her gjelde den ordning av arbeidstiden m. v. som en mente var mest brukt i den del av herredet hvor oppgavegiveren bodde. For gartneriene fikk en gjennom Norsk Gartnerforening adresser på ca. 300 gartnerier i forskjellige deler av landet. Oppgavene skulle her gjelde den ordningen av arbeidstiden som ble brukt i vedkommendes egen bedrift. En viser ellers til skjemaene bakerst i boka. Skjemaene ble sendt ut i januar 1939. Det kom inn i alt vel 1700 svar fra gårdbrukerne og 162 fra gartneriene.

Undersøkelsen skiller seg i sitt anlegg en del fra de tidligere undersøkelsene, noe en må være oppmerksom på når en sammenlikner oppgavene. Oppgavene

nå er sterkere framhevet å skulle gjelde arbeidsforholdene for leiehjelpen, mens de tidligere mere omfattet arbeidsforholdene i jordbruket i sin alminnelighet. Særlig sterkt kommer forskjellen fram i oppgavene for fjøsarbeidet. Her gjelder de tidligere undersøkelser den tiden som går med til selve fjøsarbeidet uten hensyn til om røkteren har annet arbeid ved siden av — noe som er svært alminnelig særlig på de mindre og mellomstore bruk. Nå ble det derimot spurt etter fjøsrøkternes arbeidstid, slik at også annet arbeid fjøsrøkterne måtte ha, skulle bli tatt med.

For gårdsarbeid i sommerhalvåret var det ved de tidligere undersøkelsene spurt særskilt for våronna, slåttonna, skuronna og ellers i sommertiden. En har denne gang nøyd seg med å spørre etter arbeidstiden i våronna og bare bedt om å få gitt opp nettoarbeidstiden i slåttonna og skuronna hvis den da er lengre eller kortere enn i våronna.

For skogsarbeid stilte en denne gang ikke noe spørsmål om arbeidstiden. For det skogsarbeid som blir utført av gårdens faste folk, må en regne med at arbeidstiden vil falle sammen med den en ellers bruker. Lang vei til arbeidsstedet vil dog ofte gjøre arbeidstiden her mindre effektiv. For den vesentlige del av skogsarbeidet som foregår på akkord — pr. kbm., tylft osv. — ville det ikke kunne bli gitt opp noen fast arbeidstid.

Innejentene, hushjelpen, var ikke tatt med ved de tidligere undersøkelser og det var enighet mellom komitéen og Byrået om heller ikke å ta med spørsmål om dette denne gangen. Det er her så mange kombinasjoner av inne-, ute- og fjøsarbeid at en ikke mente å kunne få brukbare oppgaver annet enn ved individualoppgaver på en langt bredere basis enn forutsatt ved denne undersøkelsen.

Nytt denne gang er spørsmålene om fridager og ferie for den leide hjelp og oppgavene over arbeidsforholdene i gartnerinæringen.

For å gjøre det klart hvad en skulle regne med til arbeidstiden er det i skjemaet sagt at den tiden som går med til foring og stell av hestene før og etter den alminnelige arbeidstiden ikke skulle bli regnet med. En skulle regne tiden fra en gikk ut etter å ha spist og eventuelt hvilt. Den tid som går med for å komme fra og til jordet skulle en regne med i arbeidstiden. For gartneriene var det gitt en tilsvarende definisjon av arbeidstiden.

Dette svarer til det som har vært forutsatt ved de tidligere undersøkelsene.

I. Arbeidstiden.

A. Gårdsarbeidet.

Som allerede nevnt var spørsmålene om arbeidstiden ved gårdsarbeidet denne gang begrenset til å gjelde arbeidstiden særskilt i våronna og i vintertiden, dog slik at en skulle gi opp nettoarbeidstiden i slåttonna og skuronna om den da var lengre eller kortere enn i våronna. Som en senere skal komme tilbake til er det forholdsvis få som gir opp noen slik forskjell. For de større

bruk regner over 80 pst. og for de mindre henved 80 pst. med samme arbeidstid hele sommerhalvåret. Om det på enkelte særlig travle dager, i slåtten f. eks., arbeides lengre enn vanlig så har en dog den samme ordning og inndeling av den ordinære arbeidsdagen.

Når en skal sammenlikne med oppgavene fra de tidligere undersøkelsene, må en holde seg til oppgavene for våronna og vintertiden.

I. Begynnertiden.

Tabell 1 viser den relative fordeling av oppgavene over begynner tiden i vå r o n n a i 1915, 1919 og nå etter det klokkeslettet arbeidsdagen begynte. Foring og stell av hestene før den alminnelige arbeidstid er som før nevnt holdt utenfor.

For hele landet under ett er fordelingen ved de forskjellige undersøkelser slik:

Begynnertiden i våronna.

		Prosent oppgaver med begynner tid kl.							Sum	
		5	5 ½	6	6 ½	7	7 ½	8		8 ½
1915	Større bruk	1	2	49	17	29	1	1	—	100
	Mindre bruk	2	1	49	15	29	2	2	—	100
1919	Større bruk	—	1	34	17	41	4	3	—	100
	Mindre bruk	1	1	38	17	37	3	3	—	100
1939	Større bruk	—	1	10	10	54	10	14	1	100
	Mindre bruk	—	—	12	8	52	11	17	—	100

Som en ser er det en tydelig forskyvning i retning av senere begynner tid. Mens det ved de større bruk i 1915 var oppgitt som begynner tid kl. 6 eller før det for 52 pst. av oppgavene, var det tilsvarende tall i 1919 35 pst. og nå 11 pst. I 1915 var 6 den alminneligste begynner tid i våronna, nå er 7 alminneligst og 25 pst. av oppgavene viser ennå senere begynner tid mot i 1915 2 pst. og i 1919 7 pst. Det er liten forskjell i begynner tiden i våronna ved større og mindre bruk. Derimot er det en betydelig forskjell distriktsvis. Særlig i Akershus, men også i Hedmark og Opland er det relativt mange med begynner tid 6 og 6 ½. I Østfold er det samme tilfelle særlig for de mindre bruk. På den annen side er det særlig mange med sen begynner tid i Agderfylkene og Møre og Romsdal men også i Rogaland, Hordaland og Sogn og Fjordane er begynner tid 7 ½ og 8 ganske hyppig oppgitt. I Buskerud, Telemark, Trøndelagsfylkene, Nordland og Troms er 7 oppgitt som begynner tid i det overveiende tall oppgaver.

Slettebygdene på Østlandet har den tidligste begynner tid i våronna.

En ser det samme om en ser på oppgavene fra forskjellige deler av samme fylke. I det tidligere Hedmark fogderi er det av 15 oppgaver 3 som gir opp 5 ½, 9 gir opp 6 og 3 gir opp 6 ½ som begynner tid, mens 7 er den alminneligste

begynnertid ellers i fylket. Det samme forhold finner en i Opland, hvor Nord-Gudbrandsdal og Valdres har den seneste begynnertid, 7; mens 6 og 6½ er alminnelig i Sør-Gudbrandsdal, Toten og Hadeland og Land.

På grunnlag av oppgavene i tabell 1 har en regnet ut den midlere begynnertid. Se tabellen nedenfor.

Den midlere begynnertid i våronna.

	Større bruk			Mindre bruk		
	1915	1919	1939	1915	1919	1939
	Kl.	Kl.	Kl.	Kl.	Kl.	Kl.
Østfold	6.05	6.25	6.48	6.03	6.18	6.29
Akershus	6.05	6.11	6.28	6.21	6.07	6.30
Hedmark	6.11	6.23	6.39	6.16	6.29	6.43
Opland	6.06	6.15	6.36	6.11	6.19	6.31
Buskerud	6.16	6.19	6.49	6.10	6.21	6.49
Vestfold	6.29	6.35	7.01	6.39	6.36	6.59
Telemark	6.33	6.41	7.09	6.27	6.37	7.03
Aust-Agder	6.50	6.55	7.31	6.46	6.38	7.32
Vest-Agder	6.45	6.58	7.26	6.48	6.59	7.34
Rogaland	6.53	7.04	7.13	6.53	7.03	7.16
Hordaland	6.37	6.48	7.11	6.38	6.28	7.08
Sogn og Fjordane	6.22	6.35	7.14	6.20	6.25	7.07
Møre og Romsdal	6.17	6.29	7.25	6.22	6.29	7.20
Sør-Trøndelag	6.31	6.44	7.06	6.18	6.34	7.06
Nord-Trøndelag	6.27	6.35	6.59	6.24	6.35	6.58
Nordland	6.17	6.27	6.56	6.13	6.25	6.55
Troms	6.14	6.26	6.52	6.14	6.19	6.50
Finnmark	—	—	7.03	—	—	6.59
Hele landet	6.17	6.35	7.02	6.25	6.33	7.03

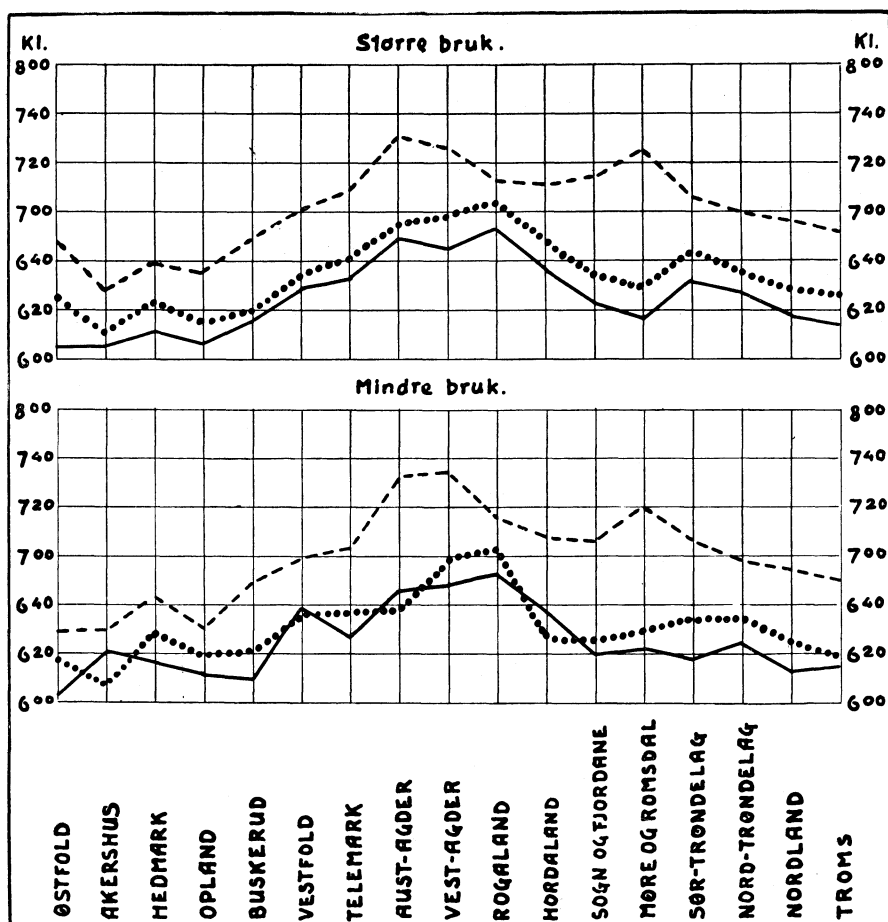
Den gjennomsnittlige begynnertid er nå omtrent en halv time senere enn i 1919 og omtrent tre kvarter senere enn i 1915.

Det er omtrent 1 times forskjell i den gjennomsnittlige begynnertid mellom de fylker som har den tidligste begynnertid i våronna (Østfold—Opland) og de som har den seneste (Agderfylkene). Se diagrammet neste side.

Om vinteren begynner arbeidsdagen for gårdsarbeid (se tabell 2) senere, men forskjellen er ikke lenger så stor som før. Mens det i 1915 var over en times forskjell mellom den midlere begynnertid i våronna og i vintertiden og i 1919 nesten en times forskjell, er det nå bare vel en halv times forskjell. Forskyvningene i begynnertiden i vinterhalvåret er langt mindre enn i våronna.

For hele landet fordelte oppgavene over begynnertiden i vinterhalvåret seg ved de forskjellige undersøkelser som tabellen nederst på neste side viser.

Fig. 1. Den midlere begynnertid i våronna.
(— 1915 1919 - - - - 1939).

Begynnertiden i vintertiden.

		Prosent oppgaver med begynnertid kl.						Sum
		6	6 ½	7	7 ½	8	8 ½ eller senere	
1915	Større bruk	7	5	33	12	36	7	100
	Mindre bruk	6	3	31	11	42	7	100
1919	Større bruk	5	3	37	13	36	6	100
	Mindre bruk	3	2	37	11	41	6	100
1939	Større bruk	2	2	35	11	41	9	100
	Mindre bruk	1	3	29	10	46	11	100

Det er også her noen forskyvning mot senere begynnertid, men ikke særlig sterk.

Av de mindre bruk er det forholdsvis noe flere med senere begynnertid, men forskjellen er ikke stor.

I fylkene fra Telemark til og med Møre og Romsdal er 8 eller senere den hyppigste begynnertid for gårdsarbeid i vinterhalvåret, i Buskerud er 8 gitt opp i halvdelen av oppgavene, ellers er begynnertiden alminnelig noe før, mest alminnelig 7.

Den midlere begynnertid om vinteren framgår av nedenstående tabell.

Den midlere begynnertid om vinteren.

	Større bruk			Mindre bruk		
	1915	1919	1939	1915	1919	1939
	Kl.	Kl.	Kl.	Kl.	Kl.	Kl.
Østfold	7.14	7.19	7.23	7.34	7.23	7.14
Akershus	6.52	6.47	7.03	7.07	7.05	7.07
Hedmark	7.05	7.08	7.10	7.29	7.11	7.12
Opland	7.07	7.06	7.13	7.08	7.13	7.13
Buskerud	7.20	7.24	7.36	7.20	7.23	7.38
Vestfold	7.16	7.13	7.23	7.32	7.50	7.25
Telemark	7.35	7.40	7.51	7.44	7.40	7.51
Aust-Agder	7.51	7.45	7.53	7.53	7.41	7.58
Vest-Agder	7.55	7.43	7.56	7.53	7.51	8.02
Rogaland	8.00	7.53	7.43	7.54	7.47	7.52
Hordaland	7.38	7.46	7.57	7.47	7.52	7.55
Sogn og Fjordane	7.40	7.51	8.08	7.44	7.52	8.00
Møre og Romsdal	7.36	7.43	8.02	7.38	7.45	8.03
Sør-Trøndelag	7.23	7.28	7.32	7.14	7.36	7.28
Nord-Trøndelag	7.15	7.20	7.16	7.20	7.20	7.20
Nordland	7.13	7.14	7.26	7.17	7.23	7.30
Troms	7.07	7.15	7.07	7.14	7.26	7.09
Finnmark	—	—	7.21	—	—	7.26
Hele landet	7.26	7.27	7.35	7.31	7.31	7.40

For vintertiden er den midlere begynnertid bare forskjøvet 9 minutter senere siden 1915.

2. Kveldstiden.

For kveldstiden i vå r o n n a (se tabell 3) fordelte oppgavene seg for hele landet slik etter de forskjellige undersøkelser:

Kveldstiden i vå r o n n a.

		Pst. oppgaver med kveldstid kl.:									Sum
		18 og før	18 ¹ / ₂	19	19 ¹ / ₂	20	20 ¹ / ₂	21	21 ¹ / ₂	22 og senere	
1915	Større bruk ...	2	4	24	14	43	4	7	1	1	100
	Mindre bruk ...	2	2	17	15	43	9	10	1	1	100
1919	Større bruk ...	4	4	31	15	34	4	6	1	1	100
	Mindre bruk ...	3	2	21	12	46	4	10	1	1	100
1939	Større bruk ...	8	8	40	13	26	2	3	—	—	100
	Mindre bruk ...	7	5	33	14	32	4	5	—	—	100

Mens i 1915 56 pst. av oppgavene for de større og 64 pst. av oppgavene for de mindre bruk ga opp som kveldstid 20 (8) eller senere, var dette i 1939 bare tilfelle for 31 pst. av de større og 41 pst. av de mindre bruk. Den hyppigst oppgitte kveldstid ved de større bruk var nå 19, ved de mindre ga omtrent like mange opp 19 og 20.

Som det framgår av tabell 3 er variasjonene fylkene mellom langt større når det gjelder kveldstiden enn begynnertiden.

Ser en på oppgavene for større bruk i 1939 er kveldstiden i Østfold nokså jamt fordelt på 19, 19½ og 20. I Akershus og Hedmark er det få med kveldstid senere enn 19, men ganske mange før. Opland og Buskerud har relativt mange oppgaver med senere kveldstid, helt til 21. Vestfold og Telemark svarer nærmest til Akershus og Hedmark i kveldstid. Agderfylkene står helt i en særstilling med hensyn til kveldstid, særlig Aust-Agder, hvor det for hele 60 pst. av oppgavene er gitt opp kveldstid 18 eller før og ingen senere enn 19. I Rogaland er 19 gitt opp for 65 pst. av oppgavene. Hordaland, Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal utmerker seg ved særlig sen kveldstid, hyppigst 20, men mange senere. I Sør- og Nord-Trøndelag og Nordland er 19 hyppigst gitt opp, få før. I Troms er det igjen 20 som er mest alminnelig, mens det i Finnmark er mange som gir opp 19 og før.

For noen fylker faller tidlig begynnertid og tidlig kveldstid sammen, som i Akershus og Hedmark og sen begynnertid og sen kveldstid som i Hordaland, Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal. Men Agderfylkene f. eks., som hadde sen begynnertid har tidligere kveldstid og således kortere bruttoarbeidsdag enn noen av de andre fylkene. Det samme forhold har også vært tilfelle ved de tidligere undersøkelser.

Ser en på kveldstiden innen de enkelte fylker finner en i Hedmark den tidligste kveldstid i det tidligere Hedmark fogderi (hyppigst 18½), som

Den midlere kveldstid i våronna.

	Større bruk			Mindre bruk		
	1915	1919	1939	1915	1919	1939
	Kl.	Kl.	Kl.	Kl.	Kl.	Kl.
Østfold	19.57	19.47	19.22	20.12	20.03	19.36
Akershus	19.31	19.29	18.47	19.59	19.52	19.12
Hedmark	19.23	19.21	18.50	19.45	19.30	19.02
Opland	19.44	19.31	19.15	19.51	19.47	19.33
Buskerud	19.55	19.45	19.24	20.05	20.02	19.42
Vestfold	19.28	19.07	19.00	19.48	19.24	19.16
Telemark	19.17	18.54	18.46	19.36	19.22	18.45
Aust-Agder	18.59	18.49	18.03	18.59	19.05	18.06
Vest-Agder	19.05	18.58	18.27	19.16	19.11	18.30
Rogaland	19.40	19.32	19.03	19.39	19.35	19.04
Hordaland	19.56	19.59	19.48	20.07	20.14	19.48
Sogn og Fjordane	20.17	20.20	19.54	20.31	20.25	19.55
Møre og Romsdal	20.15	20.22	19.57	20.30	20.22	20.03
Sør-Trøndelag	19.52	19.45	19.26	20.03	19.54	19.30
Nord-Trøndelag	19.36	19.28	19.17	19.58	19.48	19.29
Nordland	19.50	19.41	19.28	20.03	19.59	19.39
Troms	20.06	19.19	19.45	19.41	20.01	19.50
Finnmark	—	—	19.08	—	—	19.11
Hele landet	19.42	19.35	19.18	19.52	19.48	19.28

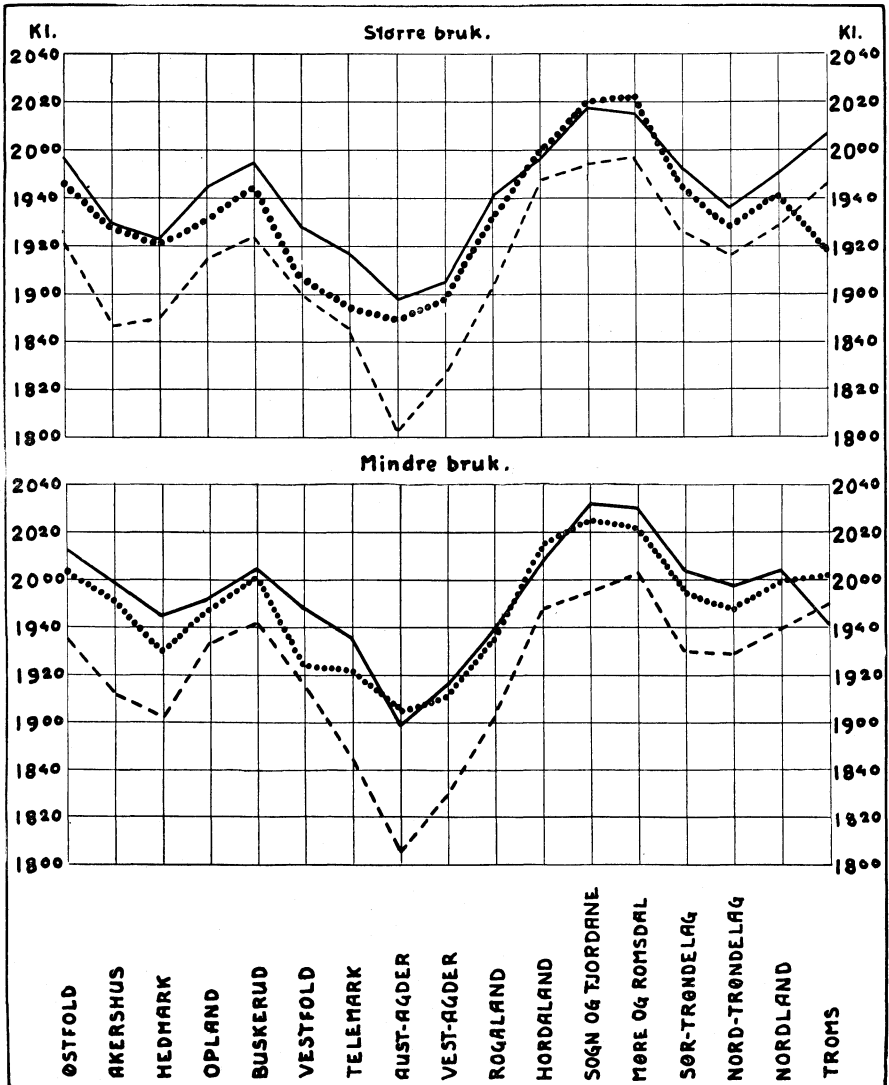
også hadde tidlig begynnertid, senest kveldstid i Nord-Østerdal. I Opland er det Nord-Gudbrandsdal og Valdres som gir opp den seneste kveldstid, i Buskerud Hallingdal og Numedal.

Den midlere kveldstid i våronna (se tabellen på foregående side) er siden 1915 forskjøvet framover med 24 minutter både for større og mindre bruk, siden 1919 med 17 minutter for de større bruk og 20 for de mindre.

Det er henvend to timers forskjell på den midlere kveldstid i Aust-Agder, hvor den er tidligst, og i Møre og Romsdal, hvor den er senest.

Fig. 2. Den midlere kveldstid i våronna.

(— 1915 1919 - - - - 1939).

Tabell 4 viser fordelingen av oppgavene over kveldstiden for gårdsarbeid i vinterhalvåret. For hele landet viser tabellen nedenfor spredningen.

Kveldstiden i vintertiden.

		Pst. oppgaver med kveldstid kl.:										Sum	
		16 el. før	16½	17	17½	18	18½	19	19½	20	20½		21 el. sen.
1915	Større bruk ...	6	7	29	10	19	7	10	2	7	1	2	100
	Mindre bruk ..	6	11	29	11	16	4	12	2	7	2	—	100
1919	Større bruk ...	7	2	31	8	20	8	14	5	4	—	1	100
	Mindre bruk ..	9	2	31	6	21	5	14	4	7	1	—	100
1939	Større bruk ...	4	5	28	7	20	6	21	3	6	—	—	100
	Mindre bruk ..	5	4	26	8	18	5	21	3	9	—	1	100

Kveldstiden i vinterhalvåret er således meget varierende. Ser en på fylkesoppgavene i tabell 4, finner en at tidlig kveldstid (17 og før) er særlig hyppig på Sørlandet, men også Østlandet har relativt tidlig kveldstid i vintertiden, relativt få senere enn 18. Rogaland danner en overgang, og fra Hordaland og nordover er det ganske hyppig med kveldstid 19 og senere.

Den midlere kveldstid for gårdsarbeid i vintertiden framgår av følgende tabell:

	Større bruk			Mindre bruk		
	1915	1919	1939	1915	1919	1939
Østfold	Kl. 17.15	Kl. 17.30	Kl. 17.13	Kl. 17.29	Kl. 17.16	Kl. 17.29
Akershus	17.28	17.22	17.26	17.00	17.30	17.37
Hedmark	17.37	17.29	17.40	17.16	17.50	17.38
Opland	17.41	17.42	17.45	17.14	17.46	17.56
Buskerud	17.44	17.41	17.25	17.35	17.19	17.37
Vestfold	17.47	17.45	17.47	17.56	17.35	17.30
Telemark	17.21	17.15	17.10	17.23	17.16	17.11
Aust-Agder	17.02	17.20	17.09	16.58	17.33	17.05
Vest-Agder	17.18	17.25	17.13	17.16	17.16	17.10
Rogaland	17.24	17.58	17.53	17.28	17.45	17.50
Hordaland	18.01	17.46	18.02	17.56	17.58	18.03
Sogn og Fjordane	18.12	17.48	17.57	18.14	17.55	18.01
Møre og Romsdal	18.16	18.00	18.19	18.08	18.15	18.26
Sør-Trøndelag	18.06	18.06	18.32	18.10	18.08	18.31
Nord-Trøndelag	18.00	18.29	18.30	18.28	18.35	18.21
Nordland	18.30	18.44	18.37	18.26	18.45	18.41
Troms	18.32	18.38	19.04	18.47	18.23	19.04
Finnmark	—	—	18.36	—	—	18.36
Hele landet	17.50	17.51	17.58	17.43	17.50	18.01

Tendensen for kveldstiden i vinterhalvåret går mot litt senere kveldstid enn før, men endringene er små.

3. Bruttoarbeidstiden.

Bruttoarbeidstiden er tiden fra arbeidet tar til om morgenen til det slutter om kvelden, altså inklusive hviletidene.

En har ikke regnet ut bruttoarbeidstiden for de enkelte oppgaver, bare som fylkesgjennomsnitt.

Den gjennomsnittlige bruttoarbeidsdag i vå r o n n a var i timer:

	1915		1919		1939	
	Større bruk	Mindre bruk	Større bruk	Mindre bruk	Større bruk	Mindre bruk
	t. m.	t. m.	t. m.	t. m.	t. m.	t. m.
Østfold	13.48	14.12	13.18	13.48	12.34	13.07
Akershus	13.24	13.36	13.18	14.30	12.19	12.42
Hedmark	13.12	13.30	12.54	13.00	12.11	12.19
Opland	13.36	13.42	13.24	13.30	12.39	13.02
Buskerud	13.36	13.48	13.30	13.36	12.35	12.53
Vestfold	13.00	13.12	12.24	12.42	11.59	12.17
Telemark	12.54	13.12	12.24	12.42	11.37	11.42
Aust-Agder	12.06	12.12	11.48	12.18	10.32	10.34
Vest-Agder	12.18	12.24	12.00	12.30	11.01	10.56
Rogaland	12.48	12.48	12.30	12.30	11.50	11.48
Hordaland	13.12	13.24	13.18	13.18	12.37	12.40
Sogn og Fjordane	13.54	14.06	13.48	14.00	12.40	12.48
Møre og Romsdal	14.06	14.12	13.54	13.54	12.32	12.43
Sør-Trøndelag	13.30	13.42	13.06	13.12	12.20	12.24
Nord-Trøndelag	13.12	13.30	12.48	13.06	12.18	12.31
Nordland	13.36	13.48	13.24	13.36	12.32	12.44
Troms	13.54	14.00	13.18	13.36	12.53	13.00
Finnmark	—	—	—	—	12.05	12.12
Hele landet	13.25	13.27	13.00	13.15	12.16	12.25

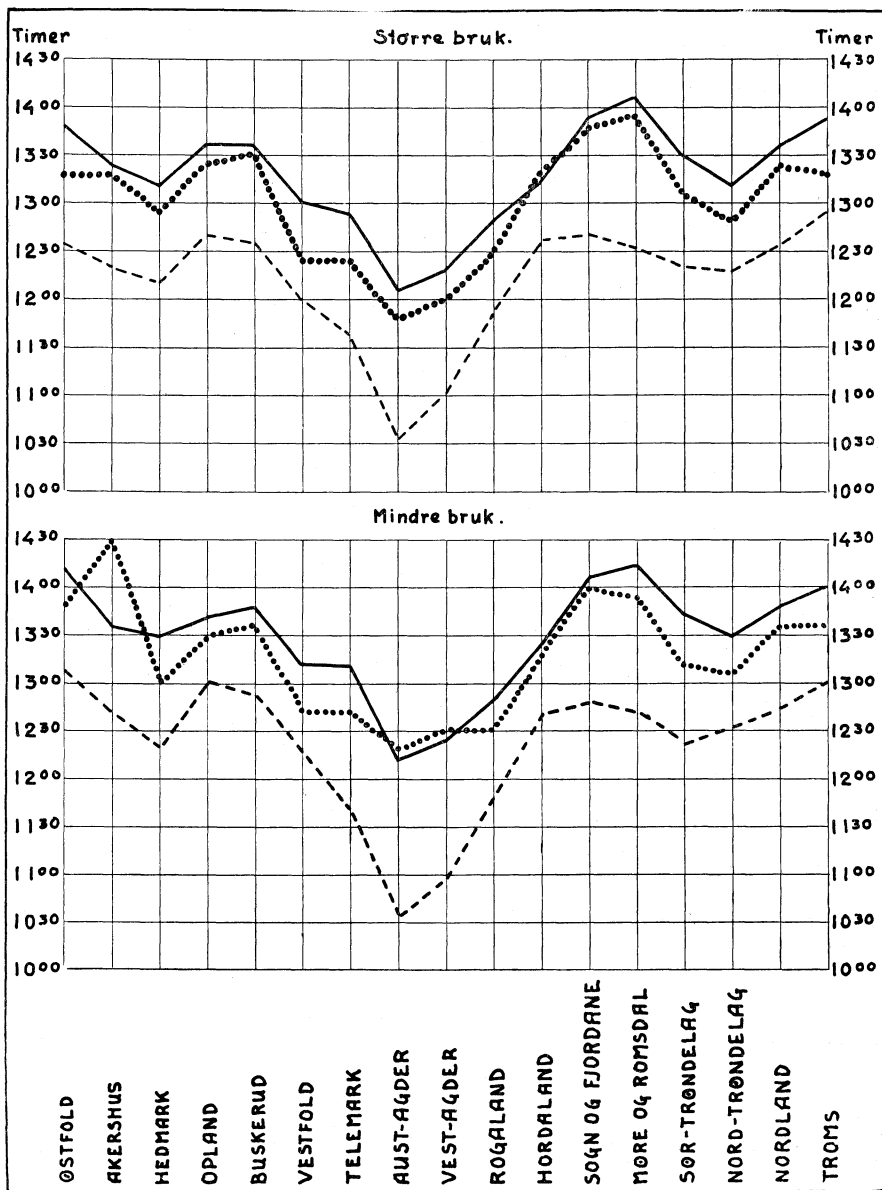
Bruttoarbeidsdagen er nå gjennomsnittlig tre kvarter kortere enn i 1919 og vel en time kortere enn i 1915. En begynner senere om morgenen og slutter tidligere om kvelden. Som før nevnt har Agderfylkene senere begynnertid og tidligere kveldstid enn ellers alminnelig. Her er bruttoarbeidsdagen altså kortest, nå 10½—11 timer, mens den i de fleste fylkene er mellom 12 og 13 timer. I de fleste fylkene er bruttoarbeidsdagen noe lenger ved de mindre brukene enn ved de større. Se diagrammet neste side.

I v i n t e r t i d e n er bruttoarbeidsdagen selvsagt kortere. Det blir sent lyst om morgenen og tidlig mørkt om kvelden, og arbeidspresset er jo i regelen heller ikke slik i vintertiden som i sommerhalvåret.

Gjennomsnittlig er bruttoarbeidsdagen i vintertiden omtrent 2 timer kortere enn i våronna. Agderfylkene har den korteste bruttoarbeidstid også i vintertiden, vel 9 timer, ellers er 10—10½ time alminnelig. I de fem nordligste fylkene er bruttoarbeidsdagen i vinterhalvåret over 11 timer.

Fig. 3. Gjennomsnittlig bruttoarbeidstid pr. dag i våronna.

(— 1915 1919 - - - - 1939).

Den gjennomsnittlige bruttoarbeidstiden fylkesvis i vinterhalvåret var:

	1915		1919		1939	
	Større bruk	Mindre bruk	Større bruk	Mindre bruk	Større bruk	Mindre bruk
	t. m.	t. m.	t. m.	t. m.	t. m.	t. m.
Østfold	10.00	9.54	9.54	9.54	9.50	10.15
Akershus	10.36	9.54	10.30	10.24	10.23	10.30
Hedmark	10.24	9.42	10.30	10.48	10.30	10.26
Opland	10.30	10.42	10.48	10.36	10.32	10.43
Buskerud	10.24	10.30	9.54	9.54	9.49	9.59
Vestfold	10.18	10.18	10.42	10.18	10.24	10.05
Telemark	9.42	9.48	9.42	9.36	9.19	9.20
Aust-Agder	9.18	9.12	9.48	9.54	9.16	9.07
Vest-Agder	9.24	9.24	9.42	9.30	9.17	9.08
Rogaland	9.24	9.48	9.36	9.48	10.10	9.58
Hordaland	10.18	10.12	10.48	9.00	10.05	10.08
Sogn og Fjordane	10.36	10.48	10.00	10.06	9.49	10.01
Møre og Romsdal	11.00	10.48	10.24	10.30	10.17	10.23
Sør-Trøndelag	10.42	10.30	10.48	10.30	11.00	11.03
Nord-Trøndelag	11.06	11.00	11.12	10.36	11.14	11.01
Nordland	10.54	11.06	11.36	11.24	11.11	11.11
Troms	11.06	11.36	11.42	11.01	11.57	11.55
Finnmark	—	—	—	—	11.15	11.10
Hele landet	10.24	10.12	10.24	10.19	10.23	10.21

4. Nettoarbeidstiden.

Nettoarbeidstiden er summen av arbeidsøktene eller om en vil bruttoarbeidstiden minus spise- og hviletidene. En kan dog ikke i jordbruket betrakte denne nettoarbeidstid som effektiv arbeidstid. Hestene skal tas ut og settes inn, det skal seles på og av og selve arbeidsstedet ligger lengre eller kortere fra husene, så det går tid med for å komme fram og tilbake. Dette er forhold en må huske på om en vil sammenlikne arbeidstiden i jordbruket med f. eks. arbeidstiden i industrien.

Tabell 5 viser den prosentvise fordeling av oppgavene etter lengden av nettoarbeidsdagen i v å r o n n a.

For hele landet viser de forskjellige undersøkelser følgende fordeling etter timetall:

Nettoarbeidstid i timer.

a) Etter tallet på oppgaver.

		8 og mindre	8 ¹ / ₂	9	9 ¹ / ₂	10	10 ¹ / ₂	11	11 ¹ / ₂	12	12 ¹ / ₂	13	13 ¹ / ₂	14	Sum
1915	Større bruk .	8	9	70	61	594	108	115	30	67	14	9	1	5	1091
	Mindre bruk .	15	11	89	61	527	116	194	66	156	24	18	4	11	1292
1919	Større bruk .	15	25	143	134	434	130	89	36	47	10	7	2	—	1072
	Mindre bruk .	18	23	125	121	364	134	169	69	89	23	16	3	2	1156
1939	Større bruk .	76	60	315	258	404	78	45	16	13	4	2	—	—	1271
	Mindre bruk .	82	47	230	176	370	70	68	33	21	6	7	—	—	1110

b) Prosentvis fordelt:

	8 og mindre	8 $\frac{1}{2}$	9	9 $\frac{1}{2}$	10	10 $\frac{1}{2}$	11	11 $\frac{1}{2}$	12	12 $\frac{1}{2}$	13	13 $\frac{1}{2}$	14	Sum	
1915	Større bruk .	1	1	6	6	54	10	10	3	6	1	1	—	1	100
	Mindre bruk .	1	1	7	5	41	9	15	5	12	2	1	—	1	100
1919	Større bruk .	1	2	14	13	41	12	8	3	4	1	1	—	—	100
	Mindre bruk .	2	2	11	10	31	12	15	6	8	2	1	—	—	100
1939	Større bruk .	6	5	25	20	32	6	4	1	1	—	—	—	—	100
	Mindre bruk .	7	4	21	16	33	6	6	3	2	1	—	—	—	100

I 1915 var det i 54 pst. av oppgavene for de større bruk gitt opp en nettoarbeidstid på 10 timer, i 32 pst. av oppgavene mere enn 10 timer og bare i 14 pst. av oppgavene mindre enn 10 timer.

10 timer er fremdeles den gruppe som samler de fleste oppgaver, men prosenten er nå her 32 og bare 12 pst. av oppgavene gir opp mere enn 10 timer mens 56 prosent gir opp kortere arbeidsdag enn 10 timer.

Det samme forhold gjør seg gjeldende for de mindre bruk.

Ser en på de fylkesvise oppgaver for de større bruk i tabell 5, vil en se at det over hele Østlandet er meget få som gir opp over 10 timers nettoarbeidsdag, i Akershus og Telemark ingen. Derimot er det mange med 9 og 9 $\frac{1}{2}$ time, i Telemark også mange med kortere dag enn dette. I Hedmark er det i 43 pst. av oppgavene gitt opp 9 timer, i Østfold er 10-timers-dagen alminneligst, mens det i Akershus, Opland, Buskerud og Vestfold er mere jevnt fordelt på 9, 9 $\frac{1}{2}$ og 10 timer.

Agderfylkene skiller seg ut ved sin korte dag.

I Rogaland er oppgavene svært spredt, 9—10 timer er dog det alminneligste. I Hordaland og Sogn og Fjordane er det mange som gir opp lang nettoarbeidsdag. I Hordaland er det i 37 pst. og i Sogn og Fjordane i 36 pst. av oppgavene mere enn 10 timers nettoarbeidsdag. Møre og Romsdal har igjen noe kortere dag og i Sør- og Nord-Trøndelag er 9-timers-dagen den alminneligst oppgitte. I de tre nordligste fylkene er 10-timers-dagen hyppigst.

Den samme betraktning gjelder i store trekk også for de mindre bruk, men det er her noe hyppigere med mere enn 10 timers nettoarbeidsdag også på Østlandet.

Tabellen øverst neste side viser den gjennomsnittlige nettoarbeidsdag i våronna i timer.

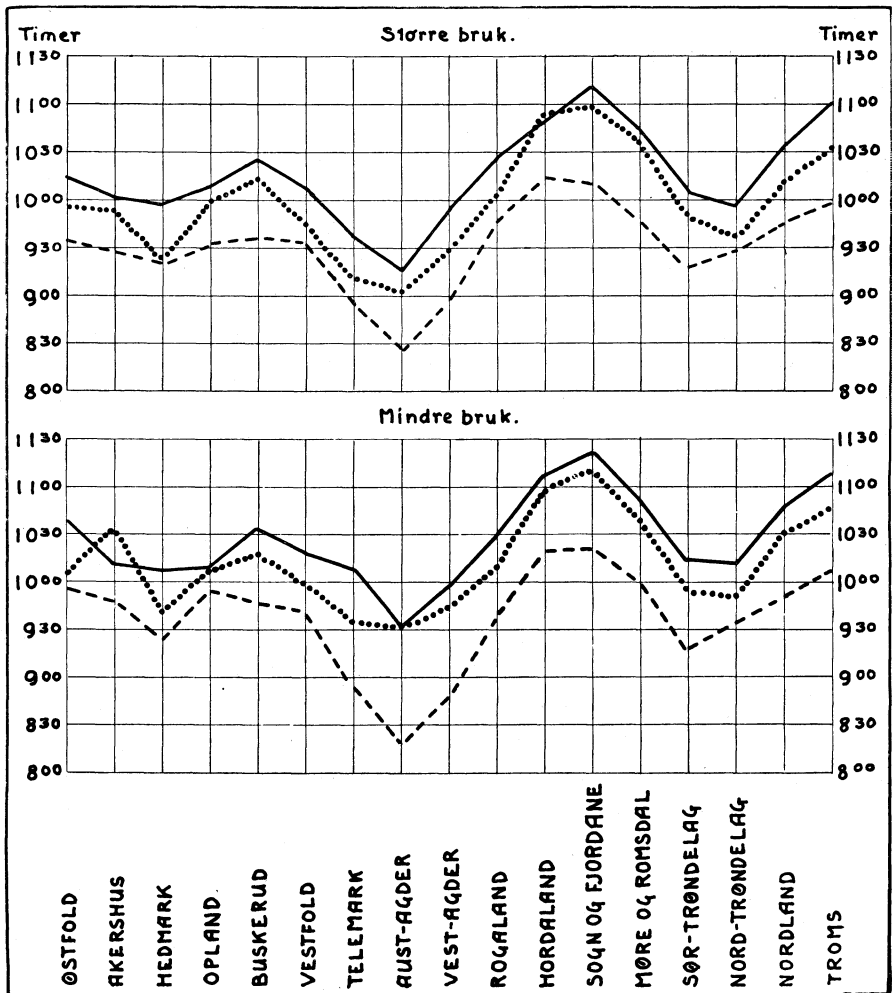
For hele landet er den gjennomsnittlige nettoarbeidstid nå ca. tre kvarter kortere enn i 1915 og omtrent en halv time kortere enn i 1919. Den er kortest i Agderfylkene og Telemark — under 9 timer. For de større bruk på Østlandet er nettoarbeidsdagen omkring 9 $\frac{1}{2}$ time, lengst er den i Hordaland og Sogn og Fjordane, over 10 timer. I de fleste fylkene er nettoarbeidsdagen noe lengre ved de mindre brukene.

Se også diagrammet neste side.

Fylker	1915		1919		1939	
	Større bruk	Mindre bruk	Større bruk	Mindre bruk	Større bruk	Mindre bruk
Østfold	t. m. 10.14	t. m. 10.38	t. m. 9.56	t. m. 10.05	t. m. 9.34	t. m. 9.55
Akershus	10.01	10.10	9.54	10.33	9.29	9.47
Hedmark	9.59	10.07	9.23	9.41	9.21	9.24
Opland	10.08	10.08	9.58	10.06	9.33	9.54
Buskerud	10.25	10.33	10.13	10.17	9.36	9.47
Vestfold	10.08	10.18	9.45	10.00	9.33	9.41
Telemark	9.35	10.07	9.10	9.35	8.55	8.54
Aust-Agder	9.16	9.31	9.02	9.31	8.25	8.18
Vest-Agder	9.54	9.59	9.28	9.43	8.56	8.48
Rogaland	10.28	10.29	10.04	10.09	9.46	9.40
Hordaland	10.49	11.07	10.54	10.58	10.14	10.20
Sogn og Fjordane	11.10	11.23	10.58	11.11	10.10	10.20
Møre og Romsdal	10.45	10.52	10.36	10.39	9.47	10.00
Sør-Trøndelag	10.05	10.14	9.49	9.54	9.18	9.18
Nord-Trøndelag	9.57	10.12	9.37	9.51	9.27	9.34
Nordland	10.33	10.48	10.11	10.32	9.45	9.50
Troms	11.01	11.07	10.31	10.45	9.58	10.07
Finnmark	—	—	—	—	9.44	10.00
Hele landet	10.18	10.30	10.00	10.18	9.32	9.39

Fig. 4. Gjennomsnittlig nettoarbeidstid pr. dag i våronna.

(— 1915 1919 - - - - 1939).

Som før nevnt hentet en denne gangen ikke inn særskilte oppgaver for slåttonn, skuronn og ellers i sommertiden. Derimot ba en om å få gitt opp nettoarbeidstiden i slåttonna og skuronna om den da var lengre eller kortere enn i våronna.

For slåttonna gir av 1271 oppgaver for større bruk 1059 eller 83 pst. ikke opp noen forskjell fra arbeidstiden i våronna, 69 eller 6 pst. gir opp en halv time lenger, 91 eller 7 pst. 1 time lenger, 27 eller 2 pst. halvannen time og 25 eller 2 pst. 2 timer lenger nettoarbeidstid.

For de mindre bruk er det relativt noe flere som gir opp at arbeidstiden i slåtten er lenger enn i våronna. 76 pst. gir ikke opp noen forskjell, 8 pst. en halv times tillegg, 10 pst. 1 time, 2 pst. halvannen time og 4 pst. 2 timer.

Lenger arbeidstid i slåtten enn i våronna forekommer det minst av på Østlandet. I Akershus er det ikke gitt opp i noe tilfelle for større bruk og bare i ett tilfelle for mindre bruk. Hyppigst forekommer det på Vestlandet.

Hvor mange det er i de enkelte fylkene som har gitt opp slikt tillegg i nettoarbeidstiden i slåttonna framgår av tabellen nedenfor:

Fylker	Større bruk					Mindre bruk				
	Ingen forskj.	Tillegg i timer				Ingen forskj.	Tillegg i timer			
		+1/2	+1	+1 1/2	+2		+1/2	+1	+1 1/2	+2
Østfold	60	—	1	2	—	32	1	1	—	1
Akershus	58	—	—	—	—	27	1	—	—	—
Hedmark	61	2	2	—	1	33	3	2	—	1
Opland	74	2	1	—	1	44	3	—	1	—
Buskerud	38	5	2	—	—	25	3	2	1	—
Vestfold	37	4	2	—	—	19	3	2	—	—
Telemark	39	1	5	2	1	28	—	6	1	1
Aust-Agder	35	2	3	2	3	33	1	8	2	5
Vest-Agder	38	3	7	2	4	47	5	6	3	3
Rogaland	70	6	9	3	2	43	6	9	4	5
Hordaland	55	9	12	7	3	80	12	17	6	7
Sogn og Fjordane	58	7	9	2	3	51	9	7	5	4
Møre og Romsdal	91	6	17	5	2	77	9	18	4	10
Sør-Trøndelag	97	2	7	—	1	72	11	11	—	1
Nord-Trøndelag	88	9	3	—	—	78	6	—	1	—
Nordland	94	7	9	2	3	88	8	10	2	7
Troms	46	3	2	—	1	45	5	5	1	1
Finnmark	20	1	—	—	—	17	2	2	—	—
Hele landet	1059	69	91	27	25	839	88	106	31	46
Prosentvis fordeling ..	83	6	7	2	2	76	8	10	2	4

For skuronna er det av de samme 1271 oppgaver for større bruk 1083 eller 85 pst. som ingen forskjell gir opp sammenliknet med våronna. 56 eller 4 pst. gir opp nettoarbeidsdagen 1/2 time kortere, 52 eller 4 pst. en time kortere, 12 eller 1 pst. halvannen time kortere og 23 eller 2 pst. to timer kortere. I 45 tilfelle eller 4 pst. av oppgavene er det gitt opp lengre nettoarbeidstid i skuren enn i våronna.

For de mindre bruk gir 882 av 1110 eller 80 pst. ikke opp noen forskjell, 52 eller 5 pst. gir opp en halv time kortere, 71 eller 6 pst. en time kortere, 22 eller 2 pst. halvannen time og 33 eller 3 pst. to timer kortere nettoarbeidstid.

I 50 tilfelle eller 4 pst. av oppgavene er det gitt opp lengre arbeidstid i skuren ved de mindre bruk.

Hvor mange det er i de enkelte fylker som har gitt opp kortere arbeidstid i skuren enn ellers framgår av tabellen nedenfor:

	Større bruk					Mindre bruk				
	Ingen forskj.	Frdrag i timer				Ingen forskj.	Frdrag i timer			
		÷ ¹ / ₂	÷1	÷1 ¹ / ₂	÷2		÷ ¹ / ₂	÷1	÷1 ¹ / ₂	÷2
Østfold	51	4	6	—	2	29	1	3	—	2
Akershus	58	—	—	—	—	23	1	1	2	1
Hedmark	60	1	1	—	1	36	—	2	—	—
Opland	73	2	2	—	—	40	4	2	—	2
Buskerud	36	2	3	1	1	21	3	4	—	1
Vestfold	40	2	1	—	—	22	1	—	—	—
Telemark	43	1	1	—	—	33	—	1	—	—
Aust-Agder	37	3	1	—	—	40	3	—	—	—
Vest-Agder	48	2	1	—	1	58	—	3	1	1
Rogaland	79	3	4	—	1	55	2	6	1	1
Hordaland	63	9	4	1	1	94	8	3	3	3
Sogn og Fjordane	64	3	4	1	2	56	3	9	2	1
Møre og Romsdal	87	10	6	6	7	76	10	11	6	9
Sør-Trøndelag	95	4	6	—	1	79	3	7	3	2
Nord-Trøndelag	87	3	4	2	1	68	4	6	1	3
Nordland	96	6	7	—	3	87	7	9	1	4
Troms	47	—	1	1	1	46	2	4	2	2
Finnmark	19	1	—	—	1	19	—	—	—	1
Hele landet	1083	56	52	12	23	882	52	71	22	33
Prosentvis fordeling ..	85	4	4	1	2	80	5	6	2	3

Nettoarbeidstiden i vinterhalvåret.

a) Absolutte tall.

		Oppgaver med netto arbeidstid i timer:												Sum	
		6 og mindre	6 ¹ / ₂	7	7 ¹ / ₂	8	8 ¹ / ₂	9	9 ¹ / ₂	10	10 ¹ / ₂	11	11 ¹ / ₂		12 og mere
1915	Større bruk .	15	6	61	29	213	58	96	32	59	9	9	3	14	604
	Mindre bruk .	27	7	83	37	240	46	98	20	78	6	12	5	20	679
1919	Større bruk .	14	12	46	41	140	47	66	30	41	9	4	2	2	454
	Mindre bruk .	13	6	51	35	129	40	56	26	43	8	6	2	4	419
1939	Større bruk .	18	23	93	91	373	143	211	73	75	8	8	—	—	1116
	Mindre bruk .	22	16	85	84	287	101	154	67	80	8	9	1	1	915

b) Relative tall.

		Prosent oppgaver med nettoarbeidstid i timer:												Sum	
		6 og mindre	6 ¹ / ₂	7	7 ¹ / ₂	8	8 ¹ / ₂	9	9 ¹ / ₂	10	10 ¹ / ₂	11	11 ¹ / ₂		12 og mere
1915	Større bruk .	2	1	10	5	35	10	16	5	10	2	2	—	2	100
	Mindre bruk .	4	1	12	5	35	7	15	3	11	1	2	1	3	100
1919	Større bruk .	3	3	10	9	31	10	15	7	9	2	1	—	—	100
	Mindre bruk .	3	2	12	8	31	10	13	6	10	2	2	—	1	100
1939	Større bruk .	1	2	8	8	33	13	19	7	7	1	1	—	—	100
	Mindre bruk .	3	2	9	9	31	11	17	7	9	1	1	—	—	100

Tabell 6 viser den prosentvise fordeling av oppgavene over nettoarbeidstiden i vinterhalvåret.

For hele landet under ett framgår fordelingen i absolutte og relative tall av oppgavene nederst på foregående side.

Nettoarbeidstiden i vintertiden viser liten forskyvning og heller ingen vesentlig forskjell mellom større og mindre bruk.

I Østfold, Akershus, Hedmark, Opland, Aust- og Vest-Agder oppgir mellom 40 og 60 pst. av oppgavene for de større bruk en nettoarbeidstid på 8 timer for gårdsarbeid i vintertiden. I Østlandsfylkene er det dog nokså mange med 8½ og 9 timer, mens det i Agderfylkene er få slike. På Vestlandet og særlig nordpå er nettoarbeidstiden i vintertiden lenger.

Den gjennomsnittlige nettoarbeidstid for gårdsarbeid i vintertiden framgår av tabellen nedenfor:

	1915		1919		1939	
	Større bruk	Mindre bruk	Større bruk	Mindre bruk	Større bruk	Mindre bruk
	t. m.	t. m.	t. m.	t. m.	t. m.	t. m.
Østfold	8.22	8.16	8.23	8.17	7.58	8.10
Akershus	8.27	7.56	8.17	8.16	8.11	8.19
Hedmark	8.22	7.48	8.14	8.14	8.17	8.09
Opland	8.16	8.14	8.10	8.04	8.12	8.25
Buskerud	8.21	8.26	8.01	7.55	7.50	7.55
Vestfold	8.27	8.26	8.46	8.27	8.27	8.16
Telemark	7.53	7.56	7.36	7.42	7.37	7.33
Aust-Agder	7.48	7.43	7.58	8.14	7.53	7.44
Vest-Agder	7.51	7.53	8.18	8.10	7.55	7.44
Rogaland	7.47	8.13	7.51	7.57	8.18	8.08
Hordaland	8.51	8.44	8.53	7.47	8.24	8.25
Sogn og Fjordane	9.15	9.16	8.12	8.17	8.17	8.17
Møre og Romsdal	9.02	8.58	8.42	8.45	8.26	8.34
Sør-Trøndelag	8.31	8.18	8.28	8.19	8.26	8.30
Nord-Trøndelag	8.44	8.39	8.40	8.48	8.43	8.35
Nordland	8.47	8.59	9.11	9.12	8.45	8.46
Troms	9.10	9.34	9.13	8.33	9.02	9.13
Finnmark	—	—	—	—	9.00	9.06
Hele landet	8.30	8.30	8.24	8.18	8.19	8.19

Den gjennomsnittlige nettoarbeidstiden i vinterhalvåret var etter de siste oppgaver 8 timer og 19 minutter både for større og mindre bruk — 11 minutter kortere enn i 1915. Nettoarbeidstiden i vinterhalvåret har således endret seg lite.

5. Inndelingen av dagen.

Det er før nevnt at slik som arbeidsforholdene er i jordbruket, er den effektive arbeidstid mindre enn det en her betegner som nettoarbeidstid. Atskillig tid går bort i dagens løp for å komme fra og til arbeidsstedet og liknende. Inndelingen av dagen har mye å si for arbeidstidens effektivitet. Jo flere opphold dess mere tid går det bort på denne måten. På den annen side må en, når en bestemmer arbeidsordningen, ta det fornødne hensyn til at både folk og hester får den hviletid de trenger, hvor det som her oftest gjelder tungt og anstrengende arbeid.

Utviklingen går i retning av en inndeling av dagen i 3 økter både sommer og vinter.

Tabell 7 viser den prosentvise fordeling av oppgavene etter tallet på økter.
For hele landet får en følgende tall:

	I våronna				I vintertiden				
	Pst. oppgaver med øktetall				Pst. oppgaver med øktetall				
	2	3	4	5	2	3	4	5	
1915 {	Større bruk	3	35	61	1	41	42	17	—
	Mindre bruk	3	27	69	1	42	38	20	—
1919 {	Større bruk	3	44	52	1	34	50	16	—
	Mindre bruk	1	35	63	1	34	49	17	—
1939 {	Større bruk	2	59	38	1	29	53	18	—
	Mindre bruk	2	49	48	1	30	49	21	—

3-øktsdagen blir mere og mere alminnelig i sommertiden, særlig ved de større bruk. Å bruke bare to økter volder vanskeligheter i sommertiden med så vidt lang arbeidsdag og det gjennomgående tunge arbeid. Bare to økter i våronna forekommer ikke stort andre steder enn i Agderfylkene, hvor det som før påvist er gitt opp kortere arbeidstid enn vanlig ellers.

I Østfold er den tredelte dag mest alminnelig ved de større bruk, mens 4-delningen ennå holder seg på de mindre brukene. I Akershus, Hedmark, Buskerud og Vestfold er 3 økter mest brukt både ved større og mindre bruk. I Telemark er tre og fire økter omtrent like alminnelig, litt alminneligere med tre økter ved de større bruk. I Agderfylkene er tre økter mest brukt, men det er her som nevnt ikke få med to økter. I Rogaland er tre økter mest brukt både ved større og mindre bruk. I Hordaland er tre og fire økter omtrent like mye brukt. I Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal og Trøndelagsfylkene har omkring 60 pst. 3-økts inndelingen for de større bruk, for de mindre er forholdet mere likt for 3 og 4 økter. I Nord-Trøndelag er fire økter alminneligst ved de mindre brukene. I Nordland og Troms er delingen i fire økter helt overveiende ved alle brukene, mens det i Finnmark er omtrent $\frac{1}{3}$ av oppgavene med tre og $\frac{2}{3}$ med fire økter.

Innen de enkelte fylker er øktinndelingen ofte forskjellig i de forskjellige deler av fylket. I Akershus f. eks. er tredelingen helt enerådende på Øvre Romerike, mens omtrent $\frac{1}{3}$ av oppgavene for Nedre Romerike gir opp fire økter. I Aker og Follo er tre økter oppgitt i 89 pst. av oppgavene.

I Hedmark er det omtrent bare gitt opp tre økter unntagen i Nord-Østerdal, hvor bortimot halvparten gir opp 4 økter.

I Opland er det bare Valdres som har noe videre av 4-økts inndelingen (halvparten av oppgavene) ellers er tredelingen helt overveiende.

I Telemark er fire økter mest alminnelig i Bamble, ellers 3.

I de andre østlandsfylkene er det ingen tydelig distriktsvis forskjell i øktinndelingen.

I Aust-Agder er det i Nedenes gitt opp fire økter i omtrent en tredjedel av oppgavene, mens denne ordning ikke er gitt opp i noe tilfelle i Setesdal.

I Hordaland er tre økter mest brukt i Hardanger og Voss ellers er fire mest brukt.

I Sogn og Fjordane er det fra Sogn gitt opp nesten like mange tilfelle med fire økter som med tre, mens Sunn- og Nordfjord overveiende har tre økter.

I Sør-Trøndelag er tredelingen enerådende i Orkdal og i overvekt i Gauldal og Strinda, mens firedelingen er hyppigst i Fosen.

I Nord-Trøndelag er fire økter mest brukt i Namdal, ellers tre.

Også i v i n t e r t i d e n er 3 økter den mest brukte inndeling når en tar tallene for hele landet under ett (se side 18), men det er her flere med 2 og færre med 4 økter enn i våronna. Forskyvningen siden 1915 går også her mot tre økter som det vanlige; det var flere med bare to økter i 1915 enn nå. Særlig gjør dette forhold seg gjeldende i Nord-Norge.

I Østfold er det ganske alminnelig med bare to økter i vintertiden, særlig ved de større bruk. Akershus, Hedmark, Opland, Buskerud og Vestfold har overveiende tre. I Telemark og Agderfylkene gir over $\frac{2}{3}$ opp bare to økter om vinteren. I Rogaland derimot har omtrent $\frac{2}{3}$ tre økter. I Hordaland, Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal er tre økter mest alminnelig oppgitt, men det er dog mange med to. Også i Trøndelagsfylkene er tre økter mest alminnelig, men det er her flere med fire enn det er med to og i de tre nordligste fylkene er fire økter overveiende.

Siden 1919 er som før nevnt bruttoarbeidsdagen i våronna kortet av med tre kvarter, siden 1915 med vel en time. Nettoarbeidstiden er nå en halv time kortere enn i 1919 og tre kvarter kortere enn i 1915. H v i l e t i d e n e er kortet av med et kvarter. Arbeidsdagen i vintertiden er i det hele tatt mere uforandret.

Den samlede lengde i timer av de opphold (spise- og hviletider) det er i løpet av bruttoarbeidsdagen framgår av tabellen nedenfor:

Fylker	I våronna						I vintertiden					
	1915		1919		1939		1915		1919		1939	
	Større bruk	Mindre bruk	Større bruk	Mindre bruk	Større bruk	Mindre bruk	Større bruk	Mindre bruk	Større bruk	Mindre bruk	Større bruk	Mindre bruk
	t. m.	t. m.	t. m.	t. m.	t. m.	t. m.	t. m.	t. m.	t. m.	t. m.	t. m.	t. m.
Østfold	3.34	3.34	3.22	3.43	3.00	3.12	1.38	1.38	1.31	1.37	1.52	2.05
Akershus	3.23	3.26	3.24	3.57	2.50	2.55	2.09	1.58	2.13	2.08	2.12	2.11
Hedmark	3.13	3.23	3.31	3.19	2.50	2.55	2.02	1.54	2.16	2.34	2.13	2.17
Opland	3.28	3.34	3.26	3.24	3.06	3.08	2.14	2.28	2.38	2.32	2.20	2.18
Buskerud	3.11	3.15	3.17	3.19	2.59	3.06	2.03	2.04	1.53	1.59	1.59	2.04
Vestfold	2.52	2.54	2.39	2.42	2.26	2.36	1.51	1.52	1.56	1.51	1.57	1.49
Telemark	3.19	3.05	3.14	3.07	2.42	2.48	1.49	1.52	2.06	1.54	1.42	1.47
Aust-Agder	2.50	2.41	2.46	2.47	2.07	2.16	1.30	1.29	1.50	1.40	1.23	1.23
Vest-Agder	2.24	2.25	2.32	2.47	2.05	2.08	1.33	1.31	1.24	1.20	1.22	1.24
Rogaland	2.20	2.19	2.26	2.21	2.04	2.08	1.37	1.35	1.45	1.51	1.52	1.50
Hordaland	2.23	2.17	2.24	2.20	2.23	2.20	1.27	1.28	1.55	1.13	1.41	1.43
Sogn og Fjordane	2.44	2.43	2.50	2.49	2.30	2.28	1.21	1.32	1.48	1.49	1.32	1.44
Møre og Romsdal	3.21	3.20	3.18	3.15	2.45	2.43	1.58	1.50	1.42	1.45	1.51	1.49
Sør-Trøndelag . . .	3.25	3.28	3.17	3.18	3.02	3.06	2.11	2.12	2.20	2.11	2.34	2.33
Nord-Trøndelag . .	3.15	3.18	3.11	3.15	2.51	2.57	2.22	2.21	2.32	1.48	2.31	2.26
Nordland	3.03	3.00	3.13	3.04	2.47	2.54	2.07	2.07	2.25	2.12	2.26	2.25
Troms	2.53	2.53	2.47	2.51	2.55	2.53	1.56	2.02	2.29	2.28	2.55	2.42
Finnmark	—	—	—	—	2.21	2.12	—	—	—	—	2.15	2.04
Hele landet	3.07	2.57	3.00	2.57	2.44	2.46	1.54	1.42	2.00	2.01	2.04	2.02

I tabellen nedenfor er som et resymé stilt sammen landstallene fra de tre undersøkelser, for midlere begynnertid, midlere kveldstid, brutto- og nettoarbeidstid og varigheten av oppholdene.

Som allerede nevnt går utviklingen av arbeidsdagen i sommertiden (vår-onna) mot senere begynnertid, tidligere kveldstid, og færre økter med noe kortere hviletid. Nettoarbeidstiden ved de større bruk i våronna er gått ned fra gjennomsnittlig 10 timer og 18 minutter i 1915 til 10 timer i 1919 og 9 timer og 32 minutter nå. For de mindre bruk er de tilsvarende tall 10½ time i 1915, 10 timer og 18 minutter i 1919 og 9 timer og 39 minutter nå.

For vintertiden er nettoarbeidsdagen nå 8 timer og 19 minutter mot 8½ time i 1915.

	Den midl. begynnertid		Den midlere kveldstid		Gjennomsn. bruttoarb. tid		Gjennomsn. nettoarb. tid		Opphold	
	i vår-onna	i vintert.	i vår-onna	i vintert.	i vår-onna	i vintert.	i vår-onna	i vintert.	i vår-onna	i vintert.
	Kl.	Kl.	Kl.	Kl.	t. m.	t. m.	t. m.	t. m.	t. m.	t. m.
1915 {	Større bruk	6.17 7.26	19.42 17.50	13.25 10.24	10.18 8.30	3.07 1.54				
	Mindre bruk	6.25 7.31	19.52 17.43	13.27 10.12	10.30 8.30	2.57 1.42				
1919 {	Større bruk	6.35 7.27	19.35 17.51	13.00 10.24	10.00 8.24	3.00 2.00				
	Mindre bruk	6.33 7.31	19.48 17.50	13.15 10.19	10.18 8.18	2.57 2.01				
1939 {	Større bruk	7.02 7.35	19.18 17.58	12.16 10.23	9.32 8.19	2.44 2.04				
	Mindre bruk	7.03 7.40	19.28 18.01	12.25 10.21	9.39 8.19	2.46 2.02				

B. Arbeidstiden for fjøsørkere.

Som en før har gjort oppmerksom på skiller oppgavene for fjøsørkerne ved denne undersøkelse seg så vidt sterkt fra de tidligere at oppgavene ikke blir direkte sammenliknbare.

De tidligere undersøkelser tok sikte på å konstatere den tiden som går med til selve fjøsarbeidet uten hensyn til om røkteren hadde annet arbeid ved siden av. Nå ble det derimot spurt etter fjøsørkernes arbeidstid, slik at også annet arbeid fjøsørkerne måtte ha, skulle bli tatt med. Dette annet arbeid er vesentlig utfyllingsarbeid mellom morgenstellet og kveldsstellet. Oppgavene over begynnertiden og kveldstiden og bruttoarbeidstiden blir ikke nevneverdig påvirket av endringen, men oppgavene over nettoarbeidstiden og oppholdenes varighet kan en ikke sammenlikne nå med de tidligere oppgaver. For fjøsørkerne ble det nå bare hentet inn oppgaver fra større bruk med stadig fast hjelp. Ved de mindre bruk er det sjelden særskilte røktere; stellet av dyrene blir utført av familiens medlemmer eller som en del av leiehjelpens arbeid ved siden av hus- og gårdsarbeid.

Mens det før var spurt etter arbeidstiden i sommer- og vintertiden, ble det nå skilt etter beitetiden og inneføringstiden.

Tabell 8 viser oppgavene over begynnertiden for fjøsørkerne prosentvis fordelt etter det klokkeslett arbeidet tok til.

For hele landet er tallene etter de forskjellige undersøkelser:

		Pst. oppgaver med begynnertid om morgenen kl.							Sum	
		4 ½	5	5 ½	6	6 ½	7	7 ½		8
Beitetiden (sommertiden)	1915	1	10	12	50	9	16	1	1	100
	1919	1	8	8	48	13	19	1	2	100
	1939	1	9	11	40	14	24	1	—	100
Inneføringstiden (vintertiden) ..	1915	1	7	8	39	13	26	2	4	100
	1919	0	4	6	35	16	34	3	2	100
	1939	1	7	13	35	12	28	2	2	100

Det er ingen vesentlige endringer i fordelingen etter begynnertid.

6 er den hyppigst oppgitte begynnertid, dernest 7.

På grunnlag av oppgavene i tabell 8 har en regnet ut den midlere begynnertid slik:

Fylker	Beitetiden ¹⁾			Inneføringstiden ¹⁾		
	1915	1919	1939	1915	1919	1939
	Kl.	Kl.	Kl.	Kl.	Kl.	Kl.
Østfold	5.41	5.52	5.45	5.51	6.02	5.46
Akershus	5.41	5.55	5.52	5.46	6.02	5.43
Hedmark	6.10	6.11	5.46	6.06	6.07	5.48
Opland	5.56	5.55	5.49	6.05	6.07	5.51
Buskerud	5.46	6.00	6.05	6.04	6.10	6.15
Vestfold	5.32	5.56	5.31	5.42	5.57	5.32
Telemark	6.00	6.05	6.09	6.03	6.19	6.14
Aust-Agder	6.06	6.06	6.21	6.35	6.33	6.32
Vest-Agder	6.12	6.19	6.15	6.41	6.37	6.30
Rogaland	6.00	6.21	6.20	6.32	6.49	6.40
Hordaland	6.09	6.04	6.11	6.32	6.32	6.48
Sogn og Fjordane	5.49	5.55	6.00	6.40	6.53	6.45
Møre og Romsdal	6.17	6.28	6.32	6.45	7.00	6.43
Sør-Trøndelag	6.27	6.27	6.27	6.33	6.39	6.34
Nord-Trøndelag	6.13	6.17	6.25	6.20	6.26	6.24
Nordland	6.21	6.20	6.34	6.34	6.31	6.43
Troms	6.36	6.42	6.23	6.42	6.34	6.33
Finnmark	—	—	6.46	—	—	6.47
Hele landet	6.04	6.11	6.10	6.19	6.26	6.16

¹⁾ I 1915 og 1919 henholdsvis sommer- og vintertiden.

På Østlandet er det relativt få som gir opp senere begynnertid enn 6 for fjøsarbeidet, sommer som vinter.

Tabell 9 viser oppgavene over kveldstiden for fjøsrøktene prosentvis fordelt etter klokkeslett.

For hele landet er tallene etter de forskjellige undersøkelser:

		Pst. oppgaver med kveldstid kl.:										Sum	
		17	17 ½	18	18 ½	19	19 ½	20	20 ½	21	21 ½		22
Beitetiden (sommertiden)	1915	—	2	5	5	21	12	25	8	14	3	5	100
	1919	—	2	6	7	27	9	22	6	15	2	4	100
	1939	—	1	7	6	37	13	24	3	6	1	2	100
Inneførings- tiden (Vintertiden)	1915	—	3	8	7	30	11	24	5	10	1	1	100
	1919	—	3	8	8	33	12	23	4	8	0	1	100
	1939	1	1	9	9	39	12	20	3	4	1	1	100

Undersøkelsen nå viser noe forskyvning mot tidligere kveldstid, særlig i beitetiden. Det er dog mulig at dette for en del kan komme av at det nå særskilt er spurt etter beitetiden, mot før sommertiden i sin alminnelighet. De mest alminnelig oppgitte kveldstider er 19 og 20. 20 er særlig alminnelig på Vestlandet og i Nord-Norge; her er det også atskillige med senere kveldstid.

Den midlere kveldstid var:

Fylker	Beitetiden ¹⁾			Inneforingstiden ¹⁾		
	1915	1919	1939	1915	1919	1939
Østfold	Kl. 18.51	Kl. 18.30	Kl. 19.00	Kl. 18.28	Kl. 18.27	Kl. 18.43
Akershus	19.07	19.05	19.02	18.50	18.55	18.48
Hedmark	19.43	19.27	18.59	19.12	19.10	18.59
Opland	19.44	19.16	19.11	19.04	18.59	18.53
Buskerud	19.16	19.08	19.22	19.13	19.14	19.14
Vestfold	18.40	18.52	18.43	18.54	18.47	18.45
Telemark	19.19	19.24	18.54	19.04	19.10	18.58
Aust-Agder	19.52	19.32	19.02	19.16	19.03	18.47
Vest-Agder	19.52	19.59	19.00	19.09	19.17	18.41
Rogaland	19.52	19.48	18.46	19.16	19.20	18.44
Hordaland	20.21	20.15	20.08	20.03	19.56	19.40
Sogn og Fjordane	20.41	20.46	20.11	20.00	19.59	19.59
Møre og Romsdal	20.46	20.47	20.05	20.11	20.10	19.56
Sør-Trøndelag	20.17	19.45	19.37	19.38	19.50	19.35
Nord-Trøndelag	19.40	19.12	19.14	19.32	19.19	19.11
Nordland	20.20	20.16	19.53	20.15	20.20	19.53
Troms	20.52	20.41	20.14	20.41	20.14	19.59
Finnmark	—	—	19.44	—	—	20.07
Hele landet	19.50	19.42	19.26	19.28	19.18	19.16

¹⁾ I 1915 og 1919 henholdsvis sommer- og vintertiden.

Den gjennomsnittlige bruttoarbeidstid og — for 1939 — oppholdenes varighet og nettoarbeidstiden framgår av følgende tabell. Nettoarbeidstiden i 1939 fylkesvis se tabell 10.

Fylker	Gj.sn. bruttoarbeidstid pr. dag						Opphold (1939)		Gjennomsn. nettoarb.tid pr. dag (1939)	
	I beitetiden			I inneforingstiden			I beite- tiden	I inne- forings- tiden	I beite- tiden	I inne- forings- tiden
	1915	1919	1939	1915	1919	1939				
Østfold	t. m. 13.18	t. m. 12.36	t. m. 13.15	t. m. 12.30	t. m. 12.18	t. m. 12.57	t. m. 4.39	t. m. 4.10	t. m. 8.36	t. m. 8.47
Akershus	13.24	13.06	13.10	13.06	12.54	13.05	4.27	4.23	8.43	8.42
Hedmark	13.36	13.18	13.13	12.30	13.48	13.11	4.17	4.04	8.56	9.07
Opland	13.54	13.18	13.22	13.00	12.48	13.02	4.06	3.54	9.16	9.08
Buskerud	13.12	13.12	13.17	13.06	13.00	12.59	4.18	3.53	8.59	9.06
Vestfold	13.12	13.00	13.12	13.06	12.54	13.13	3.53	3.55	9.19	9.18
Telemark	13.06	13.24	12.45	13.00	12.54	12.44	3.30	3.25	9.15	9.19
Aust-Agder	13.42	13.24	12.41	12.48	12.30	12.15	3.38	3.15	9.03	9.00
Vest-Agder	13.42	13.48	12.45	12.24	12.36	12.11	2.52	3.05	9.53	9.06
Rogaland	13.54	13.18	12.26	12.48	12.30	12.04	2.40	2.53	9.46	9.11
Hordaland	14.12	14.18	13.57	13.30	13.30	12.52	3.13	3.09	10.44	9.43
Sogn og Fjordane	14.42	15.06	14.11	13.18	13.06	13.14	3.27	3.12	10.44	10.02
Møre og Romsdal	14.36	14.18	13.33	13.24	13.06	13.13	3.43	3.29	9.50	9.44
Sør-Trøndelag	13.30	13.12	13.10	13.12	12.48	13.01	3.45	3.41	9.25	9.20
Nord-Trøndelag	13.30	13.00	12.49	13.12	12.54	12.47	3.19	3.25	9.30	9.22
Nordland	14.06	13.54	13.19	13.48	13.42	13.10	3.22	3.39	9.57	9.31
Troms	14.12	13.48	13.51	13.54	12.42	13.26	3.35	3.18	10.16	10.08
Finnmark	—	—	12.58	—	—	13.20	3.34	3.31	9.24	9.49
Hele landet	13.48	13.30	13.16	13.12	13.00	13.00	3.44	3.39	9.32	9.21

Gjennomsnittlig bruttoarbeidstid 1915—1919—1939 og gjennomsnittlig nettoarbeidstid 1939 for fjøsørkere.

Den gjennomsnittlige nettoarbeidstid i beitetiden er 9 timer og 32 minutter eller akkurat den samme som for gårdsarbeid i våronna. Fjøsørkerne har dog i motsetning til gårdsarbeiderene like lang arbeidstid i de fleste fylkene i vintertiden som i sommertiden.

Nettoarbeidstiden for fjøsørkerne er kortest på Østlandet, i Østfold og Akershus således under 9 timer både i beitetiden og ellers.

Tabell 10 viser spredningen etter nettoarbeidstidens lengde i timer fylkesvis. Arbeidstiden for fjøsørkerne er meget varierende, men storparten av oppgavene ligger dog mellom 9 og 10 timer. En har holdt utenfor disse oppgaver en del besvarelser fra Opland, Hordaland og Sogn og Fjordane gjeldende seterbudeier, hvor det på grunn av forholdene var gitt opp en særlig kort arbeidstid. De er heller ikke tatt med ved utregningen av den gjennomsnittlige arbeidstiden for fjøsørkerne.

For hele landet var oppgavenes prosentvise fordeling i 1939 etter arbeidstid slik:

	Pst. oppgaver med en nettoarbeidstid i timer på:											Sum	
	7 og mindre	7½	8	8½	9	9½	10	10½	11	11½	12		12½
I beitetiden	5	1	8	8	17	14	28	6	7	2	3	1	100
I inneføringstiden	3	2	12	10	23	14	24	5	5	1	1	—	100

Nedenstående tabell viser arbeidsdagens inndeling i økter for fjøsørkerne.

Fylker	I beitetiden				I inneføringstiden			
	Prosent oppgaver med nedenstående tall på økter				Prosent oppgaver med nedenstående tall på økter			
	2	3	4	5	2	3	4	5
Østfold	28	25	45	2	32	26	38	4
Akershus	18	58	21	3	36	36	22	6
Hedemark	14	62	19	5	24	45	20	11
Opland	10	58	29	3	43	19	32	6
Buskerud	10	71	14	5	33	55	9	3
Vestfold	21	46	33	—	38	34	28	—
Telemark	20	30	45	5	23	23	50	4
Aust-Agder	10	30	40	20	18	36	36	10
Vest-Agder	13	25	62	—	13	50	37	—
Rogaland	4	44	44	8	13	58	29	—
Hordaland	3	7	90	—	3	26	62	9
Sogn og Fjordane	—	44	52	4	3	52	42	3
Møre og Romsdal	—	37	63	—	7	37	56	—
Sør-Trøndelag	—	40	56	4	3	53	41	3
Nord-Trøndelag	1	39	59	1	9	46	44	1
Nordland	—	15	85	—	—	24	76	—
Troms	—	20	80	—	—	22	78	—
Finnmark	11	22	67	—	—	43	43	14
Hele landet	8	39	51	2	18	38	40	4

C. Arbeidstiden i gartneriene.

Som nevnt i innledningen ble det denne gangen også hentet inn oppgaver over arbeidstiden m. v. i gartnerier. Det skjemaet som ble brukt er tatt inn som bilag 2 bakerst i boka. Gartneriskjemaet ble sendt ut til ca. 300 gartnerier etter adresser en hadde fått gjennom Norsk Gartnerforening og skulle gjelde ordningen av arbeidstiden i vedkommendes egen bedrift, mens spørsmålene for jordbruket gjaldt det som var det vanlige på stedet. Det kom i alt inn 162 oppgaver for gartnerier.

Arten og størrelsen av bedriftene framgår av følgende sammenstilling:

	Ialt	Med fast leiehjelp i sommerhalvåret (menn og kvinn.):												
		0	1	2	3	4	5	6	7-8	9-10	11-15	16-20	over 20	uoppgitt
Rene gartnerier . . .	117	3	5	12	15	19	11	12	12	5	11	5	7	-
Gartneri og hagebr. komb. m.gårdsbr.	45	-	2	4	6	4	2	5	5	3	5	-	5	4
Tilsammen	162	3	7	16	21	23	13	17	17	8	16	5	12	4

Så lite som materialet er har en ikke funnet å kunne dele det opp fylkesvis, men de rene gartnerier er delt i to grupper — større gartnerier med stadig leid hjelp — ialt 83 — og mindre gartnerier uten vesentlig leid hjelp — 34. Da enkelte oppgaver var ufullstendig besvart er ikke tallet på oppgaver like stort for de forskjellige svar. I de følgende tabeller som viser svarenes prosentvise fordeling er i hvert tilfelle først ført opp det absolutte tall av svar på vedkommende spørsmål.

Før begynnertiden om sommeren var tallet på innkomne svar og den prosentvise fordeling av dem slik:

	Oppgaver i alt	Derav pst. oppgaver med begynnertid kl.							
		6	6 ¹ / ₂	7	7 ¹ / ₂	8	8 ¹ / ₂	9	
Større gartnerier	82	3	10	66	15	6	-	-	
Mindre gartnerier	31	-	-	48	23	23	-	6	
Gartneri kombinert med gårdsbruk	44	14	14	45	18	9	-	-	
I alt	157	6	9	57	17	10	-	1	

7 er i alle tre grupper den alminneligste begynnertid. De mindre gartnerier gir opp noe senere begynnertid enn de større. Av de kombinerte er det forholdsvis mange med begynnertid før 7.

Kveldstiden vil framgå av følgende oppgaver:

	Oppgaver i alt	Derav pst. oppgaver med kveldstid kl.									
		16 ¹ / ₂	17	17 ¹ / ₂	18	18 ¹ / ₂	19	19 ¹ / ₂	20	20 ¹ / ₂	
Større gartnerier	82	4	17	21	45	4	9	-	-	-	
Mindre gartnerier	31	-	3	16	52	10	13	3	3	-	
Gartneri kombinert med gårdsbruk	44	-	5	7	39	18	18	9	2	2	
Ialt	157	1	11	16	45	9	13	3	1	1	

Klokka 18 er i alle tre gruppene den alminneligste kveldstid, men både av de mindre gartnerier og de kombinerte bedrifter er det relativt flere med senere kveldstid enn det er av de større gartnerier.

Etter nettoarbeidstiden i sommerhalvåret fordelte oppgavene seg prosentvis slik:

	Oppgaver i alt	Derav prosent oppgaver med nettoarbeidstid i timer:					
		8	8 ½	9	9 ½	10	10 ½
Større gartnerier	82	1	24	38	33	3	1
Mindre gartnerier	30	14	23	23	37	—	3
Gartneri kombinert med gårdsbruk	44	2	2	34	37	25	—
I alt	156	4	18	34	35	8	1

9 og 9 ½ time er den alminneligste nettoarbeidstid. ¼ av de større og vel ⅓ av de mindre gartnerier har gitt opp kortere arbeidstid enn 9 timer, mens ¼ av de kombinerte har mere enn 9 ½ time.

I vinterhalvåret var begynnertiden:

	Oppgaver i alt	Derav prosent oppgaver med begynnertid kl.					
		6 ½	7	7 ½	8	8 ½	9
Større gartnerier	72	6	58	17	19	—	—
Mindre gartnerier	21	—	24	24	24	4	24
Gartnerier kombinert med gårdsbruk	38	5	47	24	19	5	—
I alt	131	4	50	20	20	2	4

90 pst. av oppgavene har begynnertid mellom 7 og 8. Vel ¼ av de mindre gartnerier gir dog opp senere begynnertid.

Kveldstiden i vinterhalvåret var:

	Oppgaver i alt	Derav pst. oppgaver med kveldstid kl.							
		16	16 ½	17	17 ½	18	18 ½	19	19 ½
Større gartnerier	72	—	6	43	14	31	2	4	—
Mindre gartnerier	21	5	5	24	19	33	10	4	—
Gartnerier kombinert med gårdsbruk	38	3	11	34	11	26	7	5	3
I alt	131	2	7	37	14	30	5	4	1

Nettoarbeidstiden i vinterhalvåret var:

	Ant. oppg. i alt	Derav pst. oppg. med nettoarbeidstid								
		Und. 7 t.	7	7 ½	8	8 ½	9	9 ½	10	
Større gartnerier	72	—	—	4	15	46	17	18	—	
Mindre gartnerier	21	10	9	5	19	34	14	9	—	
Gartnerier kombinert med gårdsbruk	38	—	2	8	21	27	32	8	2	
I alt	131	2	2	5	18	38	21	13	1	

På grunnlag av disse oppgavene har en regnet ut følgende tall for midlere begynneretid, kveldstid, bruttoarbeidstid, opphold og nettoarbeidstid ved gartneriene:

	Den midl. begynneretid		Den midlere kveldstid		Gj.snittlig bruttoarbeidstid		Opphold		Gj.snittlig nettoarbeidstid	
	sommeren	vinteren	sommeren	vinteren	sommeren	vinteren	sommeren	vinteren	sommeren	vinteren
	Kl.	Kl.	Kl.	Kl.	t. m.	t. m.	t. m.	t. m.	t. m.	t. m.
Større gartnerier	7.03	7.15	17.47	17.28	10.44	10.13	1.40	1.34	9.04	8.39
Mindre gartnerier	7.28	7.54	18.11	17.36	10.43	9.42	1.44	1.35	8.59	8.07
Gartneri kombinert med gårdsbruk	6.59	7.21	18.26	17.32	11.27	10.11	2.03	1.38	9.24	8.33
Alle	7.07	7.23	18.03	17.30	10.56	10.07	1.47	1.35	9.09	8.32

Om sommeren er den midlere begynneretid 7.07, tidligst ved de kombinerte gartnerier, senest ved de mindre gartnerier. Kveldstiden er i middeltall 18.03, tidligst ved de større gartnerier, senest ved de kombinerte. Bruttoarbeidstiden i sommerhalvåret er som middel henved 11 timer, lengst ved de kombinerte bedriftene 11 ½. Selv om disse har noe lengre hviletid i dagens løp har de den lengste nettoarbeidstid i sommertiden, 9 timer og 24 minutter, mot 9 timer og 4 minutter ved de større gartnerier og knapt 9 timer ved de mindre.

Den midlere begynneretid i vinterhalvåret var 7.23, tidligst ved de større gartnerier, senest ved de mindre. Den midlere kveldstid om vinteren er omtrent lik i alle tre gruppene, ca. 17.30. Den gjennomsnittlige bruttoarbeidstiden i vintertiden er 9 timer og 42 minutter for de mindre gartnerier, henholdsvis 13 og 11 minutter over 10 timer ved de andre. Nettoarbeidstiden i vintertiden er vel 8 timer ved de mindre gartnerier, vel 8 ½ time ved de andre.

Prosentvis fordelte oppgavene seg slik etter tallet på økter:

	I sommerhalvåret			I vinterhalvåret		
	2	3	4	2	3	4
Større gartneri med stadig leid hjelp ..	7	84	9	17	76	7
Mindre gartneri u. vesentlig leid hjelp ..	13	70	17	33	57	10
Gartneri kombinert med gårdsbruk ...	9	91	—	29	71	—
Alle	9	83	8	23	72	5

3-øktsinndelingen er både i sommer- og vintertiden den alminneligste i alle tre gruppene, men nesten ¼ av alle har i vintertiden bare to økter.

Foruten disse oppgavene over den ordinære arbeidstiden var det for gartneriene tatt med en del særspørsmål om forskjellige tillegg til den ordinære arbeidstiden, for fyring, vakttjeneste o. lign. (se bilag 2).

Om lærlingene har annen arbeidstid enn de andre er ikke besvart av 68. Av de 94 som har svart gir 89 opp at de har den samme arbeidstid som de andre, bare 5 gir opp at lærlingene har annen (kortere) arbeidstid enn de andre.

Hvis nettoarbeidstiden var lengre i sesongene ba en om å få oppgitt nettoarbeidstiden i de forskjellige sesonger.

Opggavene nedenfor viser hvor mange som har oppgitt lengre arbeidstid i sesongene og hvor lang:

a) I vårsesongen.

	9 t.	10	10 ½	11	11 ½	12	Uopp-gitt
Gartneri med stadig leid hjelp. . .	—	—	1	3	2	4	1
Gartneri uten vesentlig leid hjelp	2	1	1	2	—	—	—
Gartneri og hagebruk kombinert med gårdsbruk.	—	2	3	1	1	—	—
I alt	2	3	5	6	3	4	1

b) I julesesongen.

	9 ½ t.	10	10 ½	11	11 ½	12	13	14	15	Uopp-gitt
Større gartnerier	1	3	1	3	1	3	3	1	1	3
Mindre gartnerier	1	—	—	1	1	1	1	—	1	—
Gartneri kombinert med gårdsbruk.	1	1	—	1	1	—	—	—	—	—
I alt	3	4	1	5	3	4	4	1	2	3

c) I andre sesonger.

	10 ½	12	13
Større gartnerier	1	1	—
Mindre gartnerier	—	—	1
Gartneri kombinert med gårdsbruk	—	—	—
I alt	1	1	1

I alt 24 av bedriftene gir opp lengre nettoarbeidstid i vårsesongen, 30 i julesesongen, men bare 3 i andre sesonger.

Videre var stilt følgende spørsmål: Hvis arbeid med fyring, dekking, vaktjeneste o. lign. kommer i tillegg til den ovenfor angitte arbeidstid, hvor mange timer utgjør dette pr. mann pr. måned?

Svarene er samlet nedenfor:

	Tillegg til den vanlige arbeidstid på grunn av fyring, vaktjeneste o. lign. angitt i timer pr. mann pr. måned														Uopp-gitt
	0	3	3 ½	4	5	5 ½	6	8	10	11	11 ½	12	12 ½	15	
Større gartneri med stadig leid hjelp	10	2	2	2	2	1	2	—	3	1	1	2	3	2	50
Mindre gartneri uten vesentlig leid hjelp.	6	—	2	1	—	—	2	—	1	—	—	—	—	1	21
Gartneri og hagebruk kombinert med gårdsbruk	5	3	—	3	1	—	2	3	—	—	—	1	—	2	25
I alt	21	5	4	6	3	1	6	3	4	1	1	3	3	5	96

For 96 av oppgavene er det ubesvart, for 21 er det svart at det intet slikt tillegg er, resten fordeler seg mellom 3 og 15 timer tillegg pr. mann pr. måned.

Hvor ofte den enkelte har søndagsvakt framgår av nedenstående sammenstilling:

	Søndagsvakt								
	Hver 2. søn.	Hver 3.	Hver 4.	Hver 5.	Hver 6.	Hver 12.	2 g. i året	Aldri	Ikke besv.
Større gartnerier	14	33	17	2	3	-	1	6	7
Mindre gartnerier	9	6	2	-	-	-	-	8	9
Gartneri kombinert med gårdsbruk	8	8	7	1	-	1	-	7	13
I alt	31	47	26	3	3	1	1	21	29

For kveldsvakt er oppgitt følgende:

	Kveldsvakt					
	Hver kveld	2nen hver uke	3dje hver uke	4de hver uke	Aldri	Ikke besv.
Større gartnerier	-	3	7	2	28	43
Mindre gartnerier	1	-	-	-	11	22
Gartneri kombinert med gårdsbruk ...	-	1	1	1	12	30
I alt	1	4	8	3	51	95

Om andre enn gartnere og lærlinger er på søndagsvakten er besvart slik:

	Andre enn gartnere og lærlinger på søndagsvakt		
	Ja	Nei	Uoppgitt
Større gartnerier	27	36	20
Mindre gartnerier	1	12	21
Gartneri kombinert med gårdsbruk	10	13	22
I alt	38	61	63

Hvor mange som har søndagsvakt samtidig i vårsesongen framgår av følgende:

	Søndagsvakt samtidig i vårsesongen						
	Bare 1	2	3	4	6	15	Uoppgitt
Større gartnerier	29	23	7	3	1	1	19
Mindre gartnerier	12	3	-	-	-	-	19
Gartneri kombinert med gårdsbruk	8	8	3	1	1	-	24
I alt	49	34	10	4	2	1	62

Om det blir brukt særskilte folk til fyring er besvart slik:

	Særskilte folk til fyring		
	Ja	Nei	Uoppgitt
Større gartnerier	6	60	17
Mindre gartnerier	2	18	14
Gartneri kombinert med gårdsbruk	4	21	20
I alt	12	99	51

Endelig var det et spørsmål om nettoarbeidstiden pr. uke for torvkjørere:

	Nettoarbeidstid for torvkjørere pr. uke										
	40 t.	42 t.	45 t.	47 t.	48 t.	50 t.	52 t.	53 t.	54 t.	56 t.	57 t.
Gartneri med stadig leid hjelp	2	—	1	1	8	5	3	3	8	2	1
Gartneri uten vesentlig leid hjelp	1	2	—	—	—	1	1	—	1	1	—
Gartneri og hagebruk kombinert med gårdsbruk	2	—	—	—	—	1	—	—	1	3	1
Sum	5	2	1	1	8	7	4	3	10	6	2

Når en skal dømme om disse oppgavene må en huske på at materialet i seg selv er lite. En vet heller ikke i hvilken grad det kan bli betraktet som representativt.

II. Fridager og feriedager for leid hjelp.

Foruten de oppgavene som er behandlet foran om arbeidstiden, var det i skjemaet også tatt inn noen spørsmål om fridager og ferie for leiehjelpen i jordbruk og gartneri, se bilag 1 og 2.

A. Tjenestegutter og faste gårdsarbeidere.

For tjenestegutter og faste gårdsarbeidere var det spurt om det er alminnelig at det gis enkelte fridager utenom helgedagene, i julen, i påsken og ellers, og hvor mange dager i alt i året.

De innkomne svar er stilt sammen i tabellen nedenfor. Av de 1709 skjemaer en i alt fikk inn, er det 444 som ikke har svart på spørsmålet om fridager.

	Skjemaer i alt	Spørsmål om fridager ubesvart	Fridager utenom helgedagene								
			I julen		I påsken		Ellers		Tils. dg. i året		
			Ja	Nei	Ja	Nei	Ja	Nei	Under 6 dg.	6—9 dg.	10 dg. og over
Østfold	67	12	49	6	43	12	42	13	10	8	20
Akershus	62	10	46	6	40	12	29	23	16	10	11
Hedmark	81	19	52	10	42	20	35	27	11	10	19
Opland	80	18	49	13	44	18	37	25	18	13	7
Buskerud	50	10	28	12	23	17	16	24	9	7	6
Vestfold	50	9	38	3	32	9	25	16	13	8	5
Telemark	60	13	38	9	30	17	24	23	9	12	7
Aust-Agder	73	24	34	15	29	20	24	25	11	5	3
Vest-Agder	94	38	42	14	39	17	30	26	13	14	10
Rogaland	113	25	53	35	51	37	33	55	19	12	9
Hordaland	159	40	81	38	73	46	61	58	22	15	25
Sogn og Fjordane	102	15	63	24	58	29	52	35	12	16	28
Møre og Romsdal	171	41	113	17	84	46	78	52	20	40	35
Sør-Trøndelag	136	34	87	15	75	27	57	45	9	21	37
Nord-Trøndelag	119	21	93	5	77	21	59	39	10	16	47
Nordland	165	59	70	36	49	57	35	71	9	15	21
Troms	86	39	29	18	26	21	18	29	3	9	12
Finnmark	41	17	16	8	13	11	11	13	1	3	6
Hele landet	1709	444	981	284	828	437	666	599	215	234	308

Det synes å være ganske alminnelig, særlig på Østlandet at det blir gitt ekstra fridager utenom helgedagene særlig i julen, men også i påsken. Ikke så alminnelig ellers. Spørsmålet om hvor mange dager i alt i året det kan bli av slike ekstrafridager er besvart av 757, hvorav 215 gir opp under 6 dager, 234 gir opp 6—9 dager og 308 gir opp 10 dager eller mere.

Av de som svarer nei på spørsmålet om fridager i forbindelse med høytidene er det dog flere som gir uttrykk for at det ikke blir tatt så nøye med arbeidstiden i høytidene.

Spørsmålet om sammenhengende årlig ferie med lønn er besvart slik:

	Skje- maer ialt	Ikke besv.	Ingen ferie	Ialt med ferie	Feriens varighet				
					1 uke	Mell. 1 og 2 uker	2 uker	Mer enn 2 uker	Uopp- gitt varigh.
Østfold	67	14	15	38	24	10	3	—	1
Akershus	62	12	12	38	29	6	—	—	3
Hedmark	81	17	21	43	25	4	10	1	3
Opland	80	12	36	32	24	2	6	—	—
Buskerud	50	6	19	25	18	2	5	—	—
Vestfold	50	5	8	37	30	4	3	—	—
Telemark	60	10	22	28	15	6	6	—	1
Aust-Agder	73	17	22	34	21	5	6	—	2
Vest-Agder	94	33	18	43	16	7	17	—	3
Rogaland	113	17	43	53	34	5	14	—	—
Hordaland	159	32	66	61	34	14	12	1	—
Sogn og Fjordane	102	15	65	22	7	5	8	—	2
Møre og Romsdal	171	32	79	60	35	7	16	—	2
Sør-Trøndelag	136	26	69	41	16	7	17	—	1
Nord-Trøndelag	119	12	70	37	21	7	8	—	1
Nordland	165	50	56	59	14	6	38	1	—
Troms	86	28	34	24	1	2	18	1	2
Finnmark	41	16	13	12	—	1	9	2	—
Hele landet	1709	354	668	687	364	100	196	6	21

En fast ordning med ferie er mest alminnelig på Østlandet. I Østfold, Akershus, Hedmark, Buskerud og Vestfold er det for over halvdelene av alle oppgavene svart ja på spørsmålet om ferie. Tar en bare hensyn til tallet på oppgaver som er besvart for dette spørsmål, er det også flere ja-svar enn nei-svar fra Telemark, Aust-Agder, Vest-Agder, Rogaland og Nordland.

364 gir opp 1 ukes ferie som det vanlige, 100 mellom 1 og 2 uker, 196 2 uker og 6 mere enn 2 uker.

Flere av de som har svart at det ikke er alminnelig med noen sammenhengende ferie, gir dog uttrykk for at det gjerne blir gitt noen fridager mellom onnene. Som årsak til at det ikke blir spørsmål om ferie blir i mange tilfelle oppgitt at «tjenesteguttene skifter så ofte plass, minst hvert halvår». I Nord-Norge blir det ofte nevnt at tjenesteguttene betinger seg fri under fisket eller at de blir med husbonden på fiske.

I Akershus, Hedmark og Opland er det relativt mange som gir opp at tjenesteguttene er fri fra middag om lørdagene. Dette er også oppgitt i noen få tilfelle ellers.

B. Fjøsørkere.

For fjøsørkerne var det spurt om hvor ofte de regelmessig hadde fri, henholdsvis hel og halv dag.

For regelmessig hel fridag er svarene slik:

Fylker	Skje- maer i alt	Ikke besv.	Nei	Ja	Herav m/ hel fridag		
					Hver 2nen uke	Hver 3dje uke	Hver 4de uke
Østfold	67	11	3	53	8	17	28
Akershus	62	8	4	50	2	20	28
Hedmark	81	19	21	41	7	5	29
Opland	80	20	42	18	1	3	14
Buskerud	50	21	11	18	2	8	8
Vestfold	50	6	4	40	3	24	13
Telemark	60	27	16	17	2	10	5
Aust-Agder	73	43	5	25	5	20	—
Vest-Agder	94	77	3	14	11	2	1
Rogaland	113	93	3	17	3	13	1
Hordaland	159	119	17	23	6	16	1
Sogn og Fjordane	102	66	34	2	1	1	—
Møre og Romsdal	171	114	48	9	3	2	4
Sør-Trøndelag	136	71	39	26	11	6	9
Nord-Trøndelag	119	40	45	34	6	10	18
Nordland	165	107	33	25	11	6	8
Troms	86	47	27	12	6	1	5
Finnmark	41	29	10	2	1	—	1
Hele landet.....	1709	918	365	426	89	164	173

Av 1709 var det i alt 918 som ikke svarte på spørsmålet, 365 ga opp at fjøsørkerne ikke hadde noen regelmessig hel fridag og av de 426 som ga opp at de hadde det, ga 89 opp annenhver uke, 164 tredjehver uke og 173 fjerdehver uke. Når det er så mange som ikke har svart på spørsmålene om fjøsør-

	Regelmessig halv fridag					
	Hver uke	Hver 2nen uke	Hver 3dje uke	Hver 4de uke	Ingen	Ikke besv.
Østfold	1	3	3	5	15	40
Akershus	1	1	1	2	14	43
Hedmark	2	4	2	—	17	56
Opland	1	1	—	4	21	53
Buskerud	2	2	3	1	10	32
Vestfold	2	2	1	2	6	37
Telemark	4	3	1	1	10	41
Aust-Agder	3	—	1	1	8	60
Vest-Agder	2	2	—	—	7	83
Rogaland	3	1	2	—	6	101
Hordaland	8	1	1	1	16	132
Sogn og Fjordane	3	4	1	1	25	68
Møre og Romsdal	3	6	—	1	37	124
Sør-Trøndelag	6	4	—	2	27	97
Nord-Trøndelag	1	4	2	1	36	75
Nordland	23	7	—	—	25	110
Troms	9	5	—	1	14	57
Finnmark	3	2	—	—	3	33
Hele landet	77	52	18	23	297	1242

røkterne på Sørlandet, Vestlandet og i Nord-Norge må en se dette i sammenheng med at det er så få særskilte fjørsrøktere i disse strøkene av landet. Mest alminnelig er det med regelmessig hel fridag i Østfold, Akershus, Hedmark og Vestfold.

Spørsmålet om regelmessig halv fridag var ubesvart på 1242 av de 1709 skjemaer, 297 oppga ingen regelmessig halv fridag mens 77 ga opp halv fridag hver uke, 52 annenhver uke, 18 tredjehver uke og 23 fjerdehver uke.

Se ellers tabellen nederst foregående side.

Et spørsmål om det er alminnelig at røkterne får enkelte fridager ellers i året er ikke besvart på 1004 av de 1709 oppgaver, 256 svarte nei, 172 ga opp under 6 dager fri, 66 fra 6—9 dager, 44 ga opp 10 dager eller mere, mens 167 svarte ja, uten å gi opp dagtallet.

Se ellers tabellen nedenfor:

	Fridager ellers i året					Ikke besv.
	Ja				Nei	
	Under 6 dager	6—9 dager	10 dager og over	Uopp-gitt varighet		
Østfold	17	4	3	7	6	30
Akershus	14	—	3	8	11	26
Hedmark	25	2	1	7	13	33
Opland	24	6	3	10	15	22
Buskerud	6	4	3	—	12	25
Vestfold	8	1	—	9	7	25
Telemark	7	2	4	10	9	28
Aust-Agder	5	3	—	4	10	51
Vest-Agder	3	2	1	3	9	76
Rogaland	3	1	2	4	9	94
Hordaland	2	6	3	11	14	123
Sogn og Fjordane	4	10	5	10	13	60
Møre og Romsdal	16	4	3	24	14	110
Sør-Trøndelag	9	6	6	17	24	74
Nord-Trøndelag	19	11	3	18	23	45
Nordland	5	2	—	12	35	111
Troms	4	2	3	9	21	47
Finnmark	1	—	1	4	11	24
Hele landet	172	66	44	167	256	1004

Bortsett fra hva en kan betegne som «regelmessige fridager» blir det svart f. eks. fridager «når det forlanges», «en enkelt gang», «litt nå og da», «gjensidig imøtekommenhet» eller «når de har noe å utrette for seg sjølv og det passer for driften».

I seterdistriktene heter det ofte at de ingen hel fridag har i setertiden, men fri fra 4—9 timer midt på dagen hver dag.

Spørsmålet om det er alminnelig at røkterne har sammenhengende årlig ferie med lønn er besvart slik:

	Skje- maer i alt	Ikke be- svart	Ingen ferie	I alt med ferie	Feriens varighet				
					1 uke	Mel- lom 1 og 2 uker	2 uker	Mere enn 2 uker	Uop- gitt varigh- het
Østfold	67	7	10	50	29	13	7	—	1
Akershus	62	9	5	48	26	15	4	1	2
Hedmark	81	20	11	50	18	13	16	1	2
Opland	80	10	29	41	18	14	8	—	1
Buskerud	50	12	12	26	15	6	5	—	—
Vestfold	50	7	4	39	31	5	3	—	—
Telemark	60	20	13	27	12	6	9	—	—
Aust-Agder	73	38	11	24	10	5	8	—	1
Vest-Agder	94	76	7	11	3	1	7	—	—
Rogaland	113	89	10	14	7	2	5	—	—
Hordaland	159	110	19	30	15	3	11	1	—
Sogn og Fjordane	102	54	27	21	10	4	7	—	—
Møre og Romsdal	171	109	29	33	24	2	6	1	—
Sør-Trøndelag	136	58	42	36	7	8	21	—	—
Nord-Trøndelag	119	33	42	44	23	7	13	—	1
Nordland	165	83	25	57	9	5	41	1	1
Troms	86	37	22	27	1	4	20	1	1
Finnmark	41	25	5	11	—	—	9	2	—
Hele landet	1709	797	323	589	258	113	200	8	10

Av de 1709 oppgavegivere var det 797, særlig på Sørlandet, Vestlandet, og i Nord-Norge, som ikke svarte på spørsmålet, 323 svarte nei og av de 589 som svarte ja, var det 258 som ga opp 1 uke, 113 mellom 1 og 2 uker, 200 ga opp 2 uker og 8 mere enn 2 uker, mens 10 ikke ga opp varigheten.

Når tallet for ubesvart er så stort kommer dette som nevnt av at det i store strøk av landet er så få særskilte fjørsrøktere. Av de som har svart er det relativt betydelig flere som gir opp ferie for fjørsrøkterne enn for gårdsarbeiderne.

En fast ordning med ferie for fjørsrøkterne er særlig alminnelig på Østlandet.

C. Gartnere og gartneriarbeidere.

Også i skjemaet for gartneriene ble det spurt etter fridager og ferie.

Spørsmålet om det er alminnelig at det blir gitt enkelte fridager utenom helgedagene var besvart med nei i 89 av de 162 oppgaver, 24 hadde ikke svart på det og 49 svarte ja. Av disse ga 18 opp under 6 dager, 5 ga opp 6—9 dager 4 ga opp 10 dager og mere og 22 ga ikke opp noe dagtall.

Nedenfor har en stilt sammen svarene:

	Opp- gaver i alt	Ikke besv.	Nei	Fridager utenom helgedagene				
				Ja	Tils. dager i året			
					Under 6 dg.	6—9 dg.	10 dg. og mere	uopp- gitt varigh.
Større gartneri med sta- dig leid hjelp	83	12	52	19	7	1	2	9
Gartneri uten vesentlig leid hjelp	34	6	18	10	5	—	1	4
Gartneri og hagebruk kombinert med gårds- bruk	45	6	19	20	6	4	1	9
I alt	162	24	89	49	18	5	4	22

Fridager utenom helgedagene er mest alminnelig ved de kombinerte bedrifter, minst alminnelig ved de større gartnerier.

Fridager utenom helgedagene er ikke så alminnelig for gartneriarbeiderne som for gårdsarbeiderne. Derimot synes feriespørsmålet å være langt fastere ordnet for gartneriarbeiderne.

Av de 162 oppgaver var det 140 som ga opp ferie, 48 i en uke, 35 mellom 1 og 2 uker, 46 2 uker og 11 mere enn 2 uker. Bare 11 svarte nei på spørsmålet om ferie og for 11 var det ubesvart. Av de 83 større gartnerier var det ordnet med ferie ved 81, bare 2 svarte nei.

	Oppgaver i alt	Ikke besvart	Ingen ferie	Ferie				
				I alt med ferie	Feriens varighet			
					1 uke	Mellom 1 og 2 uker	2 uker	Mere enn 2 uker
Større gartnerier	83	—	2	81	21	21	30	9
Mindre gartnerier	34	6	3	25	12	3	8	2
Gartneri kombinert med gårdsbruk	45	5	6	34	15	11	8	—
I alt	162	11	11	140	48	35	46	11

Av de 140 tilfelle med ferie var det i 134 tilfelle oppgitt at ferien omfattet alle, både gartnere, gartneriarbeidere og lærlinger, 3 alle unntatt lærlingene som bare var der om sommeren, og 2 at bare gartnerne hadde ferie.

104 ga opp at hele ferien ble tatt om sommeren, 3 at hele ferien ble tatt om vinteren og 33 at ferien var delt på sommer og vinter, men med flest feriedager om sommeren.

34 ga opp at arbeidet sluttet tidligere om lørdagene. Av disse var 21 større gartnerier, 4 mindre gartnerier og 9 kombinerte bedrifter.

Det Statistiske Sentralbyrå. Oslo i september 1939.

Gunnar Jahn.

Paul Barca.

TABELLER

Tabell 1. Begynnertiden

Fylker	1915								Oppgaver i alt	Derav som		
	Oppgaver ialt	Derav pst. oppgaver med arbeidstid som begynner om morgenen kl. :								5	5 ^{1/2}	
		4 ^{1/2} eller tidl.	5	5 ^{1/2}	6	6 ^{1/2}	7	7 ^{1/2}				8
Større bruk med stadig leid hjelp												
Østfold	60	—	—	2	88	2	8	—	—	50	—	2
Akershus	59	—	—	—	90	5	5	—	—	54	—	—
Hedmark	64	—	2	5	62	18	13	—	—	64	2	9
Opland	85	—	1	4	72	21	2	—	—	88	1	—
Buskerud	59	—	7	5	40	24	24	—	—	52	4	2
Vestfold	41	—	—	—	39	27	34	—	—	36	—	—
Telemark	38	—	—	3	26	29	42	—	—	50	—	—
Aust-Agder	42	—	—	—	12	23	55	5	5	38	—	—
Vest-Agder	54	—	—	—	20	15	61	2	2	44	—	—
Rogaland	77	—	1	—	20	12	58	4	5	67	—	—
Hordaland	58	—	—	2	34	9	51	2	2	70	—	—
Sogn og Fjordane	70	—	3	3	43	26	21	1	3	67	—	3
Møre og Romsdal	100	—	2	1	63	13	17	—	4	108	1	2
Sør-Trøndelag	79	—	—	—	48	14	38	—	—	77	—	—
Nord-Trøndelag	89	—	—	—	42	26	31	1	—	91	—	—
Nordland	83	—	—	—	66	17	14	—	3	82	—	1
Troms	33	—	—	—	76	3	21	—	—	34	—	—
Finnmark	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hele landet	1091	—	1	2	49	17	29	1	1	1072	0	1
Mindre bruk (1939: «Andre br.»)												
Østfold	43	—	5	—	81	7	7	—	—	34	3	3
Akershus	35	3	—	—	74	6	17	—	—	28	—	4
Hedmark	45	—	4	2	56	16	20	2	—	40	—	5
Opland	59	—	3	1	65	20	11	—	—	50	2	—
Buskerud	44	—	12	2	43	27	16	—	—	39	5	3
Vestfold	36	—	—	5	25	22	36	6	6	29	—	—
Telemark	54	2	—	2	31	31	34	—	—	57	—	2
Aust-Agder	68	—	—	—	23	15	53	3	6	54	—	2
Vest-Agder	88	—	—	—	16	16	62	3	3	78	—	—
Rogaland	103	—	2	1	20	8	58	5	6	85	—	—
Hordaland	127	—	—	1	34	11	48	4	2	114	1	—
Sogn og Fjordane	87	1	5	2	44	17	30	—	1	79	5	—
Møre og Romsdal	136	—	2	1	64	12	19	—	2	139	2	3
Sør-Trøndelag	106	—	2	—	60	12	25	1	—	86	1	1
Nord-Trøndelag	93	—	—	—	51	17	32	—	—	72	1	—
Nordland	114	—	—	1	72	13	12	—	2	118	1	—
Troms	54	—	2	—	74	4	16	—	4	54	—	—
Finnmark	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hele landet	1292	0	2	1	49	15	29	2	2	1156	1	1

i vårorna.

1919						1939									
pst. oppgaver med arbeidstid begynner om morgenen kl.:						Opp- gaver i alt	Derav pst. oppgaver med arbeidstid som begynner om morgenen kl.:								
6	6 ^{1/2}	7	7 ^{1/2}	8	8 ^{1/2} eller sen.		5	5 ^{1/2}	6	6 ^{1/2}	7	7 ^{1/2}	8	8 ^{1/2} eller sen.	
50	12	34	2	—	—	63	—	2	18	11	63	3	3	—	
76	13	11	—	—	—	56	—	—	36	34	30	—	—	—	
39	18	28	2	2	—	67	—	5	22	16	55	—	2	—	
55	30	14	—	—	—	78	—	1	27	28	39	4	1	—	
50	15	29	—	—	—	45	—	—	13	13	72	2	—	—	
25	17	53	5	—	—	43	—	—	5	16	53	21	5	—	
16	36	44	4	—	—	48	—	—	—	—	81	8	11	—	
13	18	53	5	11	—	45	—	—	5	2	20	31	42	—	
9	7	68	14	2	—	54	—	—	7	4	24	24	41	—	
8	8	61	10	13	—	89	—	2	7	8	42	13	26	2	
23	10	57	4	6	—	85	1	—	7	7	46	15	24	—	
37	9	42	6	3	—	79	—	—	5	8	49	14	23	1	
45	11	36	1	4	—	119	—	—	4	2	43	12	36	3	
23	17	53	4	3	—	107	—	—	3	9	69	9	8	2	
20	25	52	3	—	—	100	—	—	4	11	72	9	4	—	
44	20	34	1	—	—	113	—	2	9	6	73	4	6	—	
47	21	29	3	—	—	53	—	—	11	11	74	2	2	—	
—	—	—	—	—	—	22	—	—	14	4	59	5	18	—	
34	17	41	4	3	—	1266	—	1	10	10	54	10	14	1	
53	15	23	—	3	—	32	—	3	37	19	41	—	—	—	
75	14	7	—	—	—	27	—	—	41	18	41	—	—	—	
40	15	35	3	2	—	39	—	3	23	8	61	5	—	—	
54	22	22	—	—	—	47	—	—	36	26	36	2	—	—	
46	15	28	—	3	—	31	—	—	19	10	61	7	3	—	
17	52	24	7	—	—	24	—	—	4	29	38	25	4	—	
21	31	42	4	—	—	36	—	—	8	3	72	6	11	—	
13	20	59	4	2	—	49	—	—	8	—	16	29	47	—	
13	8	60	8	11	—	64	—	—	2	3	23	23	49	—	
9	6	65	7	13	—	66	—	—	10	5	38	15	32	—	
33	12	42	8	4	—	122	—	—	11	9	45	15	20	—	
48	6	36	4	1	—	75	—	—	13	8	44	13	20	2	
46	7	34	4	4	—	116	—	—	6	4	40	15	34	1	
29	13	48	5	2	1	95	—	—	4	5	68	10	13	—	
29	24	43	2	1	—	79	—	—	5	11	75	4	5	—	
48	19	31	1	—	—	115	—	—	10	8	73	6	3	—	
65	11	22	—	2	—	56	—	—	14	11	71	2	2	—	
—	—	—	—	—	—	22	—	—	23	—	59	—	14	4	
38	17	37	3	3	—	1095	—	—	12	8	52	11	17	—	

Tabell 2. Begynnertiden for

Fylker	1915						
	Oppgaver i alt	Derav prosent oppgaver med arbeidstid som begynner om morgenen kl.:					
		6	6 ½	7	7 ½	8	8 ½ el. senere
Større bruk med stadig leid hjelp							
Østfold	36	6	8	47	14	22	3
Akershus	31	42	6	23	—	29	—
Hedmark	40	10	10	52	8	20	—
Opland	51	10	4	55	17	12	2
Buskerud	43	—	5	44	30	21	—
Vestfold	15	—	—	60	27	13	—
Telemark	21	—	5	24	24	42	5
Aust-Agder	28	—	—	7	21	61	11
Vest-Agder	29	—	—	10	7	73	10
Rogaland	41	—	—	10	5	61	24
Hordaland	36	3	3	22	14	52	6
Sogn og Fjordane	36	6	6	17	11	41	19
Møre og Romsdal	54	6	4	18	13	53	6
Sør-Trøndelag	45	9	—	44	7	31	9
Nord-Trøndelag	48	2	13	47	13	21	4
Nordland	34	18	3	38	3	35	3
Troms	16	19	13	37	—	19	12
Finnmark	—	—	—	—	—	—	—
Hele landet	604	7	5	33	12	36	7
Mindre bruk. (1939: «Andre bruk».)							
Østfold	23	—	—	35	17	48	—
Akershus	18	27	6	22	6	39	—
Hedmark	30	—	3	40	13	44	—
Opland	34	15	3	47	17	15	3
Buskerud	32	—	6	50	16	28	—
Vestfold	14	—	—	43	14	36	7
Telemark	31	—	3	19	16	52	10
Aust-Agder	38	—	—	8	21	61	10
Vest-Agder	50	—	4	10	6	70	10
Rogaland	56	4	—	12	9	55	20
Hordaland	69	1	1	23	9	52	14
Sogn og Fjordane	40	7	5	18	13	45	12
Møre og Romsdal	70	7	3	20	10	51	9
Sør-Trøndelag	63	3	—	43	8	41	5
Nord-Trøndelag	49	2	6	51	12	25	4
Nordland	38	16	3	42	5	26	8
Troms	24	21	8	42	—	21	8
Finnmark	—	—	—	—	—	—	—
Hele landet	679	6	3	31	11	42	7

gårdsarbeid i vintertiden.

Oppgaver i alt	1919						Oppgaver i alt	1939					
	Derav prosent oppgaver med arbeidstid som begynner om morgenen kl. :							Derav prosent oppgaver med arbeidstid som begynner om morgenen kl. :					
	6	6 ½	7	7 ½	8	8 ½ el. senere		6	6 ½	7	7 ½	8	8 ½ el. senere
28	7	7	40	7	39	—	60	7	3	40	13	32	5
30	30	13	44	—	10	3	56	4	12	64	11	9	—
36	11	3	58	11	11	6	60	—	5	73	7	13	2
45	7	—	69	18	2	4	67	5	5	55	13	22	—
30	—	—	50	17	33	—	42	—	—	31	19	50	—
16	—	—	75	6	19	—	40	—	2	50	15	33	—
24	—	—	25	17	58	—	41	—	—	7	27	59	7
16	—	—	13	31	50	6	41	—	2	12	10	64	12
16	—	—	12	13	75	—	51	2	2	8	2	74	12
25	—	4	12	12	48	24	78	5	4	17	6	58	10
19	—	5	11	21	52	11	76	—	3	9	8	64	16
24	—	—	21	4	58	17	64	—	—	9	2	58	31
39	—	—	28	10	54	8	94	—	—	10	4	64	22
31	3	3	42	19	26	7	99	—	—	46	12	35	7
37	5	5	41	14	35	—	92	3	3	55	16	23	—
28	14	7	43	4	18	14	84	2	1	45	16	32	4
10	10	—	50	10	30	—	34	6	9	58	12	12	3
—	—	—	—	—	—	—	16	13	—	37	13	31	6
454	5	3	37	13	36	6	1095	2	2	35	11	41	9
18	6	6	33	16	39	—	32	6	6	50	10	28	—
11	—	—	91	—	9	—	22	—	14	59	18	9	—
18	6	5	55	22	6	6	32	—	6	66	9	19	—
21	10	—	52	19	14	5	39	2	10	54	8	26	—
21	—	5	48	14	33	—	27	—	—	26	22	52	—
15	—	—	47	6	47	—	22	—	5	45	14	36	—
21	—	—	24	19	57	—	31	—	—	10	23	61	6
22	—	—	23	23	50	4	42	2	—	9	5	67	17
29	—	—	14	3	83	—	57	—	2	3	5	74	16
32	6	—	16	9	47	22	62	3	3	11	5	60	18
34	—	3	9	12	64	12	104	—	3	11	8	61	17
27	—	—	19	—	66	15	61	—	—	18	3	52	27
46	—	—	26	9	54	11	88	—	—	9	9	54	28
26	—	4	34	12	38	12	76	1	—	46	15	34	4
27	7	4	48	—	37	4	68	3	3	52	10	32	—
35	8	—	49	6	26	11	76	1	5	35	15	40	4
16	—	6	44	13	31	6	32	6	6	56	16	13	3
—	—	—	—	—	—	—	15	6	7	40	—	40	7
419	3	2	37	11	41	6	886	1	3	29	10	46	11

Tabell 3. Kveldstiden

Fylker	1915											22 ¹ / ₂ eller se- nere
	Opp- ga- ver i alt	Derav prosent oppgaver med arbeidstid som slutter om kvelden kl.:										
		17 ¹ / ₂ eller tidl.	18	18 ½	19	19 ½	20	20 ½	21	21 ½	22	
Større bruk med stadig leid hjelp												
Østfold	60	-	2	-	6	3	83	2	2	2	-	-
Akershus	59	-	-	5	34	14	47	-	-	-	-	-
Hedmark	64	-	-	8	42	23	23	2	2	-	-	-
Opland	85	-	-	-	14	31	52	2	1	-	-	-
Buskerud	59	-	-	2	17	18	37	17	7	-	2	-
Vestfold	41	-	3	3	31	24	39	-	-	-	-	-
Telemark	38	-	8	3	39	24	26	-	-	-	-	-
Aust-Agder	42	-	7	14	57	19	3	-	-	-	-	-
Vest-Agder	54	-	11	9	56	9	9	2	4	-	-	-
Rogaland	77	-	4	3	30	18	36	4	3	1	1	-
Hordaland	58	-	2	5	22	12	22	12	21	4	-	-
Sogn og Fjordane	70	-	-	1	9	6	40	10	31	-	3	-
Møre og Romsdal	100	-	1	-	-	10	50	5	25	4	4	1
Sør-Trøndelag ..	79	-	1	3	11	4	71	5	4	-	-	1
Nord-Trøndelag ..	89	-	2	5	20	20	51	2	-	-	-	-
Nordland	83	-	-	1	24	4	60	4	5	-	2	-
Troms	33	-	3	-	3	3	73	6	9	3	-	-
Finnmark	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hele landet	1091	-	2	4	24	14	43	4	7	1	1	0
Mindre bruk. (1939: «Andre bruk».)												
Østfold	43	-	-	-	5	-	60	21	14	-	-	-
Akershus	35	-	-	-	6	9	71	11	3	-	-	-
Hedmark	45	-	-	4	16	22	49	2	7	-	-	-
Opland	59	-	-	-	7	31	54	1	7	-	-	-
Buskerud	44	-	-	-	9	11	48	23	7	-	2	-
Vestfold	36	-	-	-	25	8	55	6	6	-	-	-
Telemark	54	-	4	-	26	33	28	2	3	2	2	-
Aust-Agder	68	-	12	12	54	12	9	1	-	-	-	-
Vest-Agder	88	-	5	6	59	11	15	1	3	-	-	-
Rogaland	103	1	2	3	30	18	31	7	4	2	1	1
Hordaland	127	1	1	-	12	14	34	13	20	4	1	-
Sogn og Fjordane	87	1	-	1	7	3	33	13	35	1	6	-
Møre og Romsdal	136	-	-	-	1	8	41	7	33	5	4	1
Sør-Trøndelag ..	106	-	1	-	7	4	69	10	8	-	-	1
Nord-Trøndelag ..	93	-	-	-	8	14	63	9	5	-	1	-
Nordland	114	-	-	-	14	5	57	11	10	1	2	-
Troms	54	-	4	7	4	50	13	15	5	-	2	-
Finnmark	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hele landet	1292	0	2	2	17	15	43	9	10	1	1	0

i våronna.

Oppgaver i alt	1919											Oppgaver i alt	1939										
	Derav pst. oppg. med arbeidstid som slutter om kvelden kl.:												Derav pst. oppg. med arbeidstid som slutter om kvelden kl.:										
	17 ¹ / ₂ el. t.	18	18 ¹ / ₂	19	19 ¹ / ₂	20	20 ¹ / ₂	21	21 ¹ / ₂	22	22 ¹ / ₂ el. s.		17 ¹ / ₂ el. t.	18	18 ¹ / ₂	19	19 ¹ / ₂	20	20 ¹ / ₂	21	21 ¹ / ₂	22	22 ¹ / ₂
50	-	-	2	20	6	68	-	4	-	-	-	63	-	2	6	36	27	29	-	-	-	-	-
54	-	2	4	39	7	48	-	-	-	-	-	56	7	4	23	60	2	4	-	-	-	-	-
64	-	2	19	42	17	19	-	1	-	-	-	67	-	10	28	52	2	8	-	-	-	-	-
88	-	-	1	16	40	40	2	1	-	-	-	78	-	5	9	42	26	14	1	3	-	-	-
52	-	4	-	29	6	42	8	11	-	-	-	45	-	2	11	36	20	22	5	4	-	-	-
36	-	5	6	64	11	14	-	-	-	-	-	43	-	5	18	53	19	5	-	-	-	-	-
50	-	12	2	54	20	10	2	-	-	-	-	48	6	15	15	54	6	4	-	-	-	-	-
38	-	29	8	50	5	3	-	5	-	-	-	45	33	27	16	24	-	-	-	-	-	-	-
44	-	16	11	50	16	5	-	2	-	-	-	54	9	35	17	29	6	4	-	-	-	-	-
67	-	3	-	42	14	33	3	4	-	1	-	89	-	3	11	65	14	7	-	-	-	-	-
70	-	-	4	19	12	31	14	17	3	-	-	85	1	-	1	21	18	44	4	9	1	-	1
67	-	-	-	7	-	51	10	28	2	2	-	79	-	-	1	16	13	52	8	10	-	-	-
108	-	-	-	5	6	48	9	22	4	5	1	119	-	-	-	17	13	46	10	13	-	1	-
77	-	-	1	21	8	66	4	-	-	-	-	107	-	2	2	46	12	37	-	1	-	-	-
91	-	1	2	42	14	40	-	1	-	-	-	100	2	1	1	58	16	20	-	2	-	-	-
82	-	1	1	17	13	60	4	4	-	-	-	113	-	2	1	45	14	36	1	-	-	-	1
34	-	3	17	6	62	9	3	-	-	-	-	53	2	2	-	21	13	51	4	5	2	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	22	5	4	14	41	4	32	-	-	-	-	-
1072	-	4	4	31	15	34	4	6	1	1	0	1266	3	5	8	40	13	26	2	3	-	-	-
34	-	-	-	3	12	70	3	12	-	-	-	32	-	-	3	28	25	38	3	3	-	-	-
28	-	-	-	7	11	82	-	-	-	-	-	27	-	-	7	63	11	19	-	-	-	-	-
40	-	3	7	30	20	32	3	5	-	-	-	39	-	3	18	66	2	8	-	3	-	-	-
50	-	-	2	10	30	52	-	6	-	-	-	47	-	2	4	32	26	24	6	6	-	-	-
39	-	-	3	10	3	61	8	15	-	-	-	31	-	3	3	23	19	36	6	10	-	-	-
29	-	3	-	42	24	31	-	-	-	-	-	24	4	-	13	37	21	17	8	-	-	-	-
57	-	7	2	42	24	16	4	5	-	-	-	36	8	17	11	50	6	8	-	-	-	-	-
54	-	15	5	63	4	5	-	6	-	2	-	49	35	24	10	27	2	2	-	-	-	-	-
78	1	10	8	46	11	18	3	3	-	-	-	64	14	25	19	31	2	9	-	-	-	-	-
85	-	2	1	42	11	32	4	6	-	2	-	66	-	2	14	67	9	7	-	1	-	-	-
114	-	-	-	11	11	38	11	21	6	2	-	122	1	-	1	20	18	45	4	8	2	1	-
79	-	-	-	5	4	44	4	40	-	3	-	75	-	-	-	17	12	51	11	9	-	-	-
139	-	-	-	6	6	44	9	27	4	4	-	116	-	-	-	12	10	51	10	17	-	-	-
86	-	-	-	11	11	68	7	3	-	-	-	95	-	1	-	42	16	39	1	1	-	-	-
72	-	-	-	19	13	61	4	3	-	-	-	79	-	-	1	45	22	27	1	3	-	-	1
118	-	-	1	7	12	65	5	10	-	-	-	115	-	2	-	31	17	43	4	1	-	-	2
54	-	2	2	11	3	59	6	15	2	-	-	56	2	2	3	14	16	41	7	13	-	2	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	22	4	5	4	50	5	32	-	-	-	-	-
1156	0	3	2	21	12	46	4	10	1	1	-	1095	3	4	5	33	14	32	4	5	-	-	-

Tabell 4. Kveldstiden for

Fylker	1915											
	Oppgaver i alt	Derav prosent oppgaver med arbeidstid som slutter om kvelden kl.:										
		16 eller tidligere	16 ½	17	17 ½	18	18 ½	19	19 ½	20	20 ½	21 eller senere
Større bruk med stadig leid hjelp.												
Østfold	36	3	14	58	3	8	6	8	-	-	-	-
Akershus	31	7	3	35	26	16	7	3	-	3	-	-
Hedmark	40	5	3	25	17	37	5	8	-	-	-	-
Opland	51	6	12	19	10	23	12	18	-	-	-	-
Buskerud	43	-	7	32	12	28	12	2	2	5	-	-
Vestfold	15	-	13	20	13	27	13	7	7	-	-	-
Telemark	21	10	10	28	28	5	14	5	-	-	-	-
Aust-Agder	28	14	14	43	14	11	4	-	-	-	-	-
Vest-Agder	29	10	4	52	4	24	-	3	-	-	3	-
Rogaland	41	14	10	26	12	24	7	2	-	5	-	-
Hordaland	36	3	14	16	14	11	8	11	6	11	3	3
Sogn og Fjordane	36	17	3	22	6	13	3	8	-	8	6	14
Møre og Romsdal	54	2	2	38	6	12	4	8	6	11	-	11
Sør-Trøndelag ..	45	2	5	24	13	18	2	18	7	11	-	-
Nord-Trøndelag .	48	2	8	8	2	23	11	25	6	15	-	-
Nordland	34	3	6	15	6	12	3	29	3	20	-	3
Troms	16	-	-	25	-	31	-	13	-	25	6	-
Finnmark	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hele landet	604	6	7	29	10	19	7	10	2	7	1	2
Mindre bruk. (1939: «Andre bruk».)												
Østfold	23	9	9	43	9	9	4	4	9	4	-	-
Akershus	18	22	17	22	22	11	6	-	-	-	-	-
Hedmark	30	13	10	37	7	23	3	7	-	-	-	-
Opland	34	12	9	15	17	17	9	18	-	3	-	-
Buskerud	32	-	6	38	16	22	12	3	-	3	-	-
Vestfold	14	-	7	14	21	29	-	29	-	-	-	-
Telemark	31	3	16	32	22	13	7	7	-	-	-	-
Aust-Agder	38	13	16	45	18	5	3	-	-	-	-	-
Vest-Agder	50	4	10	58	6	12	2	6	-	2	-	-
Rogaland	56	9	11	32	14	18	7	2	-	7	-	-
Hordaland	69	1	9	35	9	13	6	12	1	7	7	-
Sogn og Fjordane	40	12	3	25	5	10	2	10	-	15	3	15
Møre og Romsdal	70	1	6	36	6	14	3	9	4	10	11	-
Sør-Trøndelag ..	63	5	6	17	8	24	2	19	3	16	-	-
Nord-Trøndelag .	49	6	2	12	2	19	8	27	12	12	-	-
Nordland	38	5	8	13	5	11	-	34	5	16	3	-
Troms	24	-	-	17	-	25	-	25	-	25	8	-
Finnmark	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hele landet	679	6	11	29	11	16	4	12	2	7	2	-

gårdsarbeid i vintertiden.

		1919										1939											
Oppgaver i alt	16 el. tidl.	Derav pst. oppgaver med arbeidstid som slutter om kvelden kl.:										Oppgaver i alt	16 el. tidl.	Derav pst. oppgaver med arbeidstid som slutter om kvelden kl.:									
		16 1/2	17	17 1/2	18	18 1/2	19	19 1/2	20	20 1/2	21 el. sen.			16 1/2	17	17 1/2	18	18 1/2	19	19 1/2	20	20 1/2	21 el. sen.
28	7	-	53	-	25	-	11	4	-	-	-	60	7	15	46	7	15	5	5	-	-	-	
30	3	3	50	10	30	4	-	-	-	-	-	55	2	11	36	18	23	4	4	-	2	-	
36	8	3	36	14	20	10	6	-	-	3	-	60	2	2	35	20	22	6	13	-	-	-	
45	7	-	13	16	42	9	9	-	2	-	2	67	7	5	25	6	31	5	19	-	2	-	
30	10	-	40	10	-	23	13	-	4	-	-	41	10	10	32	12	22	8	2	2	2	-	
16	6	-	44	-	19	6	19	6	-	-	-	40	-	-	27	15	40	8	10	-	-	-	
24	17	12	29	17	13	-	8	4	-	-	-	41	10	10	53	5	12	5	5	-	-	-	
16	13	6	50	-	19	-	6	-	6	-	-	40	7	7	63	5	10	3	5	-	-	-	
16	-	6	56	13	6	13	6	-	-	-	-	50	10	2	56	10	16	2	4	-	-	-	
25	8	-	36	-	40	4	4	8	-	-	-	78	5	1	19	9	36	13	16	1	-	-	
19	-	5	16	16	21	-	21	-	16	-	5	76	1	8	21	13	17	5	23	5	7	-	
24	17	-	29	-	29	-	13	-	4	4	4	63	10	6	24	1	22	5	19	-	11	2	
39	5	3	41	-	19	3	5	5	13	3	3	93	1	2	28	8	11	7	21	6	13	2	
31	10	3	10	-	32	10	29	3	3	-	-	99	1	2	15	2	19	5	37	7	12	-	
37	5	-	8	3	14	16	46	5	3	-	-	92	3	3	12	1	12	5	54	6	3	1	
28	4	-	18	-	11	-	32	11	21	-	3	84	4	1	11	2	14	8	40	5	14	1	
10	-	-	-	30	-	30	-	40	-	-	-	34	-	-	12	-	12	6	23	18	26	3	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16	-	-	13	-	25	6	44	-	12	-	
454	7	2	31	8	20	8	14	5	4	0	1	1089	4	5	28	7	20	6	21	3	6	-	
18	11	-	61	-	22	-	-	6	-	-	-	32	6	13	38	9	9	6	19	-	-	-	
11	-	9	27	46	-	9	9	-	-	-	-	22	-	9	23	27	27	5	9	-	-	-	
18	6	-	39	-	16	22	11	-	6	-	-	32	-	3	38	16	31	3	6	-	3	-	
21	15	-	5	14	42	5	19	-	-	-	-	39	8	5	15	3	36	10	18	-	5	-	
21	19	5	29	9	33	-	-	-	5	-	-	26	8	8	30	8	26	8	8	-	-	4	
15	14	-	40	-	20	6	14	6	-	-	-	22	9	4	23	23	27	9	5	-	-	-	
21	19	5	33	14	19	-	5	5	-	-	-	31	10	13	42	13	16	3	3	-	-	-	
22	9	4	45	5	14	-	14	9	-	-	-	42	10	10	59	7	12	-	-	-	2	-	
29	14	4	48	4	21	3	3	-	3	-	-	56	13	5	52	9	16	-	5	-	-	-	
32	10	3	31	-	31	3	13	6	-	3	-	62	3	2	21	14	34	13	11	-	2	-	
34	3	-	38	12	17	-	15	-	12	3	-	104	2	5	28	11	15	5	17	5	12	-	
27	11	-	30	-	33	-	11	-	11	4	-	59	13	5	24	2	17	3	12	5	17	2	
46	4	2	34	2	20	-	7	4	20	7	-	88	2	5	23	7	8	3	27	6	15	2	
26	15	-	12	4	30	4	8	15	12	-	-	76	1	-	20	3	14	7	37	4	14	-	
27	11	-	4	-	7	15	48	4	11	-	-	68	4	2	18	3	12	4	48	7	2	-	
35	3	-	14	3	6	3	43	11	14	3	-	76	5	3	7	1	17	7	34	3	21	1	
16	-	-	31	-	19	6	19	6	19	-	-	32	-	6	10	-	9	3	22	9	35	6	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15	-	-	13	-	20	-	60	-	7	-	
419	9	2	31	6	21	5	14	4	7	1	-	882	5	4	26	8	18	5	21	3	9	1	

tiden i våronna.

1919														1939													
pst. oppgaver med en nettoar- beidstid pr. dag på:														Opp- ga- ver i alt	Derav pst. oppgaver med en netto- arbeidstid pr. dag på:												
9 1/2	10	10 1/2	11	11 1/2	12	12 1/2	13	13 1/2	14	8 timer el. mindre	8 1/2	9	9 1/2		10	10 1/2	11	11 1/2	12	12 1/2	13						
10	72	-	8	-	2	-	-	-	-	63	5	6	19		16	51	1	-	-	2	-	-					
13	74	7	-	-	-	-	-	-	-	58	2	5	22	36	35	-	-	-	-	-	-						
12	50	8	2	-	-	-	-	-	-	67	2	3	43	34	15	-	3	-	-	-	-						
14	60	11	5	-	1	-	-	-	-	78	1	3	27	29	36	3	1	-	-	-	-						
10	44	10	15	6	4	-	-	-	-	45	-	2	29	29	31	5	4	-	-	-	-						
22	53	8	-	-	-	-	-	-	-	43	2	-	23	35	35	5	-	-	-	-	-						
26	10	2	-	-	2	-	-	-	-	48	10	21	48	17	4	-	-	-	-	-	-						
16	16	-	-	3	-	-	-	-	-	45	58	18	13	7	2	2	-	-	-	-	-						
23	18	4	2	-	7	-	-	-	-	54	33	13	22	13	11	4	2	-	2	-	-						
6	39	8	13	3	3	1	-	2	-	90	3	5	17	21	33	12	7	1	1	-	-						
10	28	14	9	9	13	6	4	1	-	86	1	-	9	9	44	18	5	7	5	2	-						
1	30	12	13	13	22	2	2	-	-	79	1	-	11	13	39	10	18	4	3	-	1						
4	42	9	16	9	8	3	3	-	-	121	1	5	21	19	36	7	7	1	1	1	1						
22	44	4	8	-	2	-	-	-	-	107	6	5	49	13	22	4	-	-	1	-	-						
23	20	49	4	-	-	-	-	-	-	100	3	3	35	31	21	4	2	1	-	-	-						
4	50	16	12	4	1	1	-	-	-	115	3	3	20	16	42	10	4	1	1	-	-						
9	20	21	29	6	6	-	-	-	-	51	-	2	12	15	55	8	-	4	2	2	-						
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	21	10	5	5	14	52	9	-	5	-	-	-						
13	41	12	8	3	4	1	1	-	-	1271	6	5	25	20	32	6	4	1	1	-	-						
12	56	8	12	3	3	-	-	-	-	35	-	6	20	5	54	-	3	6	6	-	-						
10	68	14	4	-	-	-	-	-	-	28	-	3	11	25	54	3	-	4	-	-	-						
7	43	7	3	5	-	-	-	-	-	39	-	-	59	15	18	3	5	-	-	-	-						
14	40	16	14	2	2	-	-	-	-	48	-	4	12	23	38	13	6	2	2	-	-						
8	33	20	20	3	8	-	-	-	-	31	-	-	19	35	29	7	7	-	3	-	-						
21	17	34	10	10	4	-	-	-	-	24	-	-	17	46	29	4	-	4	-	-	-						
19	26	7	5	2	2	-	2	-	-	36	17	17	44	14	8	-	-	-	-	-	-						
26	16	6	2	2	2	-	2	-	-	49	69	10	17	2	-	-	-	2	-	-	-						
15	26	6	6	3	3	1	3	-	-	64	40	14	20	8	12	2	-	2	2	-	-						
6	39	11	20	3	-	3	-	1	-	67	3	6	16	28	34	5	6	-	-	2	-						
3	17	13	17	14	17	6	7	1	1	122	2	-	8	9	40	15	7	10	3	3	3						
1	15	14	17	15	25	8	3	1	-	76	-	1	15	7	32	10	21	8	5	-	1						
4	28	12	20	10	13	3	1	-	-	118	2	1	10	19	46	7	11	1	2	1	-						
25	37	6	15	-	2	-	-	-	-	95	4	6	51	12	22	3	2	-	-	-	-						
17	54	10	6	-	1	-	-	-	-	84	2	5	27	30	26	4	4	1	-	-	1						
7	33	11	27	4	8	2	-	-	1	116	3	3	18	14	42	8	8	1	2	-	1						
3	26	19	19	11	16	-	-	-	-	57	-	4	9	14	52	4	5	3	5	2	2						
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	21	5	-	14	-	57	10	5	9	-	-	-						
10	31	12	15	6	8	2	1	-	-	1110	7	4	21	16	33	6	6	3	2	1	1						

Tabell 6. Nettoarbeidstiden for

Fylker	1915													Oppgaver i alt				
	Herav prosent oppgaver med en netto arbeidstid pr. dag på:																	
	Oppgaver i alt	6 timer eller mindre	6 1/2	7	7 1/2	8	8 1/2	9	9 1/2	10	10 1/2	11	11 1/2	12 eller mere	Oppgaver i alt	6 timer eller mindre	6 1/2	7
Større bruk med stadig leid hjelp.																		
Østfold	36	-	-	3	5	31	33	17	3	8	-	-	-	-	28	-	7	4
Akershus ..	31	3	-	3	3	39	13	26	3	3	7	-	-	30	-	3	7	
Hedmark ..	40	-	-	8	-	50	10	20	7	5	-	-	-	36	3	8	-	
Opland	51	2	4	14	8	24	11	16	11	10	-	-	-	45	4	4	7	
Buskerud ..	43	-	-	5	2	51	16	16	5	5	-	-	-	30	-	3	14	
Vestfold ...	15	-	-	-	7	46	7	20	-	13	7	-	-	16	-	-	13	
Telemark ..	21	5	5	9	5	43	19	5	9	-	-	-	-	24	4	-	42	
Aust-Agder	28	7	-	32	7	36	7	11	-	-	-	-	-	16	6	-	13	
Vest-Agder	29	7	-	14	10	52	7	7	3	-	-	-	-	16	-	-	6	
Rogaland ..	41	2	2	34	10	30	10	5	2	5	-	-	-	25	8	-	20	
Hordaland .	36	-	-	6	6	31	2	28	2	11	-	2	6	19	5	-	-	
Sogn og Fjordane	36	5	3	11	-	33	3	3	3	17	-	5	-	17	24	4	8	
Møre og Romsdal .	54	-	2	6	3	41	7	7	2	15	6	6	2	3	39	3	3	
S.-Trøndelag	45	7	-	7	9	29	4	20	4	16	4	-	-	31	3	-	10	
N-Trøndelag	48	-	-	8	2	29	6	27	13	15	-	-	-	37	-	-	8	
Nordland ..	34	3	-	6	-	23	3	21	11	21	3	6	-	3	28	4	-	
Troms	16	6	-	-	6	19	-	25	-	19	-	6	-	19	10	20	-	
Finnmark ..	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Hele landet.	604	2	1	10	5	35	10	16	5	10	2	2	-	2	454	3	3	
Mindre bruk. (1939: «Andre bruk»)																		
Østfold	23	4	-	9	-	48	17	13	-	9	-	-	-	18	-	-	6	
Akershus ..	18	22	-	11	11	22	6	16	6	-	6	-	-	11	-	-	9	
Hedmark ..	30	-	-	30	3	44	10	13	-	-	-	-	-	18	6	-	-	
Opland	34	6	6	15	6	23	6	23	6	6	-	3	-	21	5	-	19	
Buskerud ..	32	-	-	3	-	56	19	16	-	3	3	-	-	21	-	5	14	
Vestfold ...	14	-	-	-	-	50	7	43	-	-	-	-	-	15	-	7	13	
Telemark ..	31	10	6	13	13	29	17	6	3	3	-	-	-	21	5	-	29	
Aust-Agder	38	8	-	24	5	47	8	8	-	-	-	-	-	22	5	-	9	
Vest-Agder	50	2	-	16	10	56	8	2	2	2	-	2	-	29	-	-	17	
Rogaland ..	56	2	2	30	9	29	9	3	5	7	-	2	-	32	6	6	21	
Hordaland .	69	1	-	10	4	34	3	22	3	12	-	-	4	7	34	-	9	
Sogn og Fjordane	40	2	2	11	-	28	2	15	2	15	-	8	-	15	27	7	18	
Møre og Romsdal .	70	4	-	6	6	37	4	10	3	17	3	3	3	4	46	-	5	
S.-Trøndelag	63	8	-	6	11	32	5	14	3	19	2	-	-	26	8	-	8	
N-Trøndelag	49	-	2	8	4	29	4	27	6	18	2	-	-	27	4	-	7	
Nordland ..	38	5	-	5	-	26	-	21	3	29	-	8	-	3	35	-	5	
Troms	24	-	-	4	-	17	4	12	4	38	-	4	-	17	16	12	19	
Finnmark ..	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Hele landet.	679	4	1	12	5	35	7	15	3	11	1	2	1	3	419	3	2	

gårdsarbeid i vintertiden.

1919												1939													
prosent oppgaver med en nettoarbeidstid pr. dag på:												Oppgaver i alt	Herav prosent oppgaver med en nettoarbeidstid pr. dag på:												
7 ^{1/2}	8	8 ^{1/2}	9	9 ^{1/2}	10	10 ^{1/2}	11	11 ^{1/2}	12 el. mere	6 timer el. mindre	6 ^{1/2}		7	7 ^{1/2}	8	8 ^{1/2}	9	9 ^{1/2}	10	10 ^{1/2}	11	11 ^{1/2}	12 eller mere		
4	32	10	17	14	4	4	4	-	-	60	3	3	15	7	40	14	15	3	-	-	-	-	-		
7	33	26	7	10	7	-	-	-	-	57	-	-	7	9	44	24	12	4	-	-	-	-	-		
14	36	6	27	3	3	-	-	-	-	60	-	2	2	5	52	13	23	3	-	-	-	-	-		
4	36	13	25	7	-	-	-	-	-	69	3	3	3	9	45	11	19	3	4	-	-	-	-		
24	33	10	3	3	10	-	-	-	-	41	2	3	22	17	27	17	10	-	2	-	-	-	-		
6	25	6	18	13	13	6	-	-	-	40	-	-	10	8	22	12	38	10	-	-	-	-	-		
8	34	4	-	4	4	-	-	-	-	41	7	5	19	17	37	5	10	-	-	-	-	-	-		
25	31	13	6	-	6	-	-	-	-	40	5	2	8	13	60	7	-	-	2	3	-	-	-		
6	57	19	-	6	6	-	-	-	-	51	2	2	15	8	57	2	8	4	2	-	-	-	-		
16	28	4	4	8	12	»	-	-	-	81	1	5	11	12	24	15	11	12	6	-	3	-	-		
16	26	-	22	11	5	5	5	-	5	75	1	3	4	11	33	11	19	9	9	-	-	-	-		
-	34	-	4	8	8	4	-	-	4	63	3	-	13	14	27	11	16	3	8	3	2	-	-		
7	33	3	20	3	15	3	-	5	-	98	-	2	8	8	39	6	17	9	6	3	2	-	-		
6	33	13	19	6	10	-	-	-	-	100	-	2	7	5	30	15	31	5	5	-	-	-	-		
5	19	22	22	11	13	-	-	-	-	95	1	2	5	2	19	18	25	14	13	1	-	-	-		
4	10	14	7	4	32	14	4	-	-	91	2	1	4	3	23	12	24	12	18	-	1	-	-		
10	30	-	30	-	-	-	10	-	-	38	-	-	5	5	8	19	29	5	21	3	5	-	-		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16	-	-	-	-	19	25	25	-	31	-	-	-	-		
9	31	10	15	7	9	2	1	-	-	1116	1	2	8	8	33	13	19	7	7	1	1	-	-		
16	39	16	6	11	6	-	-	-	-	35	6	-	9	14	28	14	20	3	3	3	-	-	-		
9	27	37	9	9	-	-	-	-	-	24	-	-	4	8	38	25	21	4	-	-	-	-	-		
22	39	-	27	-	6	-	-	-	-	31	-	3	10	-	55	13	16	-	3	-	-	-	-		
9	24	9	29	5	-	-	-	-	-	39	3	-	5	8	33	10	28	8	5	-	-	-	-		
29	29	9	5	-	9	-	-	-	-	26	-	-	15	23	35	23	-	-	4	-	-	-	-		
7	27	13	13	-	13	7	-	-	-	22	-	5	18	5	18	18	23	9	4	-	-	-	-		
14	33	14	-	-	5	-	-	-	-	31	10	3	16	16	48	7	-	-	-	-	-	-	-		
13	27	23	13	5	5	-	-	-	-	42	7	3	7	12	67	2	2	-	-	-	-	-	-		
7	48	11	11	3	-	-	-	3	-	58	3	2	21	10	55	2	5	2	-	-	-	-	-		
16	19	3	6	10	10	-	-	3	-	63	1	2	13	18	27	19	3	14	3	-	-	-	-		
3	35	6	23	9	6	3	3	-	3	105	-	3	12	9	31	9	11	9	11	5	-	-	-		
-	44	-	7	4	12	4	-	-	4	61	7	-	11	12	26	10	15	10	8	-	3	-	-		
2	41	5	13	2	15	2	5	2	2	94	2	2	10	7	26	7	17	13	12	-	3	-	1		
4	38	11	8	4	15	4	-	-	-	77	1	1	5	7	26	13	38	4	4	1	-	-	-		
4	12	18	18	15	18	-	4	-	-	73	1	1	7	4	24	15	25	12	11	-	-	-	-		
3	14	9	14	17	26	9	3	-	-	83	2	2	3	6	23	10	22	8	21	1	1	1	-		
-	19	-	26	6	12	-	6	-	-	36	-	3	-	8	6	11	25	8	31	-	8	-	-		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15	-	-	-	7	13	7	33	7	33	-	-	-	-		
8	31	10	13	6	10	2	2	-	1	915	3	2	9	9	31	11	17	7	9	1	1	-	-		

Tabell 7.

Pst. oppgaver med nedene-

Fylker	1915							
	Større bruk				Mindre bruk			
	2	3	4	5	2	3	4	5
I våronna.								
Østfold	—	10	90	—	—	—	100	—
Akershus	—	34	66	—	—	—	100	—
Hedmark	—	64	36	—	—	36	64	—
Opland	—	68	30	2	—	56	41	3
Buskerud	—	46	54	—	—	48	52	—
Vestfold	—	44	56	—	—	36	64	—
Telemark	—	21	76	3	3	17	80	—
Aust-Agder	2	17	79	2	7	21	71	1
Vest-Agder	13	37	50	—	8	45	47	—
Rogaland	3	61	36	—	1	60	39	—
Hordaland	2	47	51	—	3	44	53	—
Sogn og Fjordane	3	43	50	4	5	46	47	2
Møre og Romsdal	4	15	81	—	6	9	85	—
Sør-Trøndelag	3	29	68	—	4	11	85	—
Nord-Trøndelag	8	31	61	—	—	23	77	—
Nordland	6	11	83	—	7	5	88	—
Troms	15	12	73	—	9	8	83	—
Finnmark	—	—	—	—	—	—	—	—
Hele landet	3	35	61	1	3	27	69	1
I vintertiden.								
Østfold	36	50	14	—	48	22	30	—
Akershus	29	58	13	—	22	67	11	—
Hedmark	30	67	3	—	47	50	3	—
Opland	29	65	6	—	23	59	18	—
Buskerud	35	56	9	—	44	47	9	—
Vestfold	20	67	13	—	21	58	21	—
Telemark	53	33	14	—	39	48	13	—
Aust-Agder	86	14	—	—	87	13	—	—
Vest-Agder	72	24	4	—	68	30	2	—
Rogaland	46	51	3	—	43	50	7	—
Hordaland	47	36	17	—	58	29	13	—
Sogn og Fjordane	53	36	11	—	53	40	7	—
Møre og Romsdal	50	24	26	—	54	20	26	—
Sør-Trøndelag	27	49	24	—	27	48	25	—
Nord-Trøndelag	29	29	42	—	27	30	43	—
Nordland	32	15	53	—	31	16	53	—
Troms	31	19	50	—	29	21	50	—
Finnmark	—	—	—	—	—	—	—	—
Hele landet	41	42	17	—	42	38	20	—

Øktinndelingen.

stående tall på økter.

1919								1939							
Større bruk				Mindre bruk				Større bruk				Mindre bruk			
2	3	4	5	2	3	4	5	2	3	4	5	2	3	4	5
2	38	60	—	—	15	82	3	—	63	37	—	—	31	69	—
—	44	56	—	—	7	93	—	—	83	17	—	—	67	33	—
—	72	28	—	—	48	52	—	—	84	16	—	—	77	23	—
—	73	26	1	—	72	28	—	—	88	12	—	—	83	17	—
—	38	60	2	—	54	46	—	—	78	20	2	—	71	26	3
—	81	19	—	—	55	45	—	—	84	16	—	—	79	21	—
—	34	66	—	—	21	79	—	2	58	40	—	3	50	47	—
8	34	58	—	2	28	68	2	25	50	25	—	31	48	21	—
14	52	34	—	9	49	42	—	17	63	20	—	17	64	19	—
—	66	32	2	—	62	37	1	—	73	27	—	—	73	26	1
—	53	46	1	—	46	53	1	1	45	53	1	1	49	49	1
2	49	43	6	—	48	51	1	—	67	33	—	—	58	41	1
—	21	79	—	—	19	79	2	—	60	39	1	—	56	44	—
—	42	58	—	—	32	68	—	1	60	39	—	—	50	50	—
2	44	54	—	—	29	71	—	1	60	38	1	—	39	57	4
—	5	94	1	—	2	98	—	1	13	84	2	1	6	90	3
15	6	79	—	—	6	94	—	—	10	90	—	—	7	93	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	33	62	5	5	30	60	5
3	44	52	1	1	35	63	1	2	59	38	1	2	49	48	1
50	32	18	—	45	39	16	—	44	53	3	—	31	44	25	—
13	80	7	—	9	82	9	—	16	80	4	—	9	82	9	—
30	64	6	—	17	72	11	—	27	71	2	—	29	68	3	—
16	77	7	—	24	66	10	—	27	72	1	—	18	82	—	—
30	70	—	—	29	71	—	—	36	62	2	—	33	63	4	—
25	69	6	—	47	47	6	—	17	80	3	—	27	73	—	—
54	38	8	—	43	52	5	—	68	29	3	—	65	29	6	—
68	19	13	—	54	32	14	—	69	23	8	—	68	29	3	—
62	38	—	—	66	27	7	—	67	25	8	—	74	21	5	—
28	68	4	—	28	66	3	3	16	64	19	1	19	66	13	2
31	58	11	—	50	44	6	—	36	47	17	—	32	50	18	—
50	37	13	—	44	41	15	—	41	47	12	—	39	46	15	—
56	23	21	—	50	26	24	—	37	51	12	—	36	51	13	—
13	68	19	—	31	42	27	—	16	64	20	—	17	58	25	—
19	49	32	—	15	44	41	—	16	52	31	1	18	47	35	—
25	14	61	—	20	20	60	—	9	31	59	1	7	29	63	1
10	40	50	—	13	50	37	—	3	21	76	—	3	22	75	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	47	53	—	8	38	54	—
34	50	16	—	34	49	17	—	29	53	18	—	30	49	21	—

Tabell 8. Begynnertiden for

Fylker	1915									Oppgaver i alt	Derav som	
	Oppgaver ialt	Derav pst. oppgaver med arbeidstid som begynner om morgenen kl.									4 ^{1/2} eller tidl.	5
		4 ^{1/2} eller tidl.	5	5 ^{1/2}	6	6 ^{1/2}	7	7 ^{1/2}	8			
I beitetiden (sommertiden).												
Østfold	57	5	19	16	56	2	2	-	-	45	2	11
Akershus	55	8	16	16	56	-	4	-	-	47	2	2
Hedmark	54	4	4	11	50	9	14	4	4	51	2	6
Opland	63	-	7	22	57	6	8	-	-	57	-	7
Buskerud	39	3	20	20	46	5	3	-	3	34	-	15
Vestfold	37	-	35	27	35	3	-	-	-	29	-	21
Telemark	30	-	10	13	57	7	13	-	-	33	3	9
Aust-Agder ...	34	-	3	18	47	20	12	-	-	22	-	4
Vest-Agder ...	45	-	5	11	49	13	20	-	2	24	-	8
Rogaland	55	-	4	16	65	9	4	-	2	36	-	-
Hordaland	35	-	3	14	57	3	23	-	-	26	4	11
Sogn og Fjordane....	44	-	27	11	48	-	14	-	-	27	7	30
Møre og Romsdal	81	-	11	3	37	19	28	2	-	69	-	1
Sør-Trøndelag .	68	-	1	3	49	15	23	3	6	61	-	2
Nord-Trøndelag	77	-	4	4	58	13	21	-	-	78	-	6
Nordland	77	1	5	1	49	12	29	3	-	70	-	3
Troms	33	-	-	6	30	12	46	3	3	31	-	-
Finnmark	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hele landet ...	884	1	10	12	50	9	16	1	1	740	1	8
I inneføringstiden (vintert.)												
Østfold	56	5	12	16	57	4	2	-	4	43	-	7
Akershus	52	8	15	12	55	6	4	-	-	39	-	5
Hedmark	59	3	3	12	49	19	14	-	-	53	2	9
Opland	75	-	7	19	49	11	13	-	1	76	-	7
Buskerud	54	2	11	17	35	11	22	2	-	42	-	5
Vestfold	37	-	32	22	30	8	5	3	-	25	-	20
Telemark	33	-	9	9	52	24	6	-	-	42	-	2
Aust-Agder ...	35	-	-	6	40	17	17	9	11	21	-	-
Vest-Agder ...	42	-	7	-	24	10	47	5	7	23	-	4
Rogaland	67	-	-	3	40	20	28	3	6	45	-	-
Hordaland	51	-	2	8	35	8	35	6	6	49	-	-
Sogn og Fjordane....	64	-	-	2	30	14	46	2	6	49	-	-
Møre og Romsdal	92	-	1	1	24	19	41	3	11	91	-	-
Sør-Trøndelag .	67	-	2	2	34	20	34	4	4	56	-	2
Nord-Trøndelag	81	-	5	1	46	21	26	1	-	77	-	5
Nordland	75	-	6	1	33	8	48	1	3	65	2	2
Troms	32	-	-	-	31	7	56	3	3	30	-	-
Finnmark	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hele landet ...	972	1	7	8	39	13	26	2	4	826	0	4

fjøsroktene på større bruk.

1919						1939								
pst. oppgaver med arbeidstid begynner om morgenen kl.						Oppgaver i alt	Derav pst. oppgaver med arbeidstid som begynner om morgenen kl.							
5 ^{1/2}	6	6 ^{1/2}	7	7 ^{1/2}	8		4 ^{1/2} eller tidl.	5	5 ^{1/2}	6	6 ^{1/2}	7	7 ^{1/2}	8
13	65	2	7	—	—	41	—	24	20	47	2	7	—	—
23	60	9	4	—	—	39	—	5	31	54	5	5	—	—
6	45	17	14	6	4	44	2	18	21	47	5	7	—	—
18	63	10	2	—	—	57	2	14	25	47	3	9	—	—
17	47	12	9	—	—	25	—	4	16	60	—	20	—	—
17	34	7	21	—	—	26	8	23	34	27	8	—	—	—
3	52	21	12	—	—	21	—	5	5	57	24	9	—	—
14	55	18	9	—	—	14	—	—	—	43	43	14	—	—
8	50	8	13	—	13	8	—	13	—	25	50	12	—	—
6	58	14	19	—	3	24	—	—	8	38	33	21	—	—
4	54	8	15	4	—	38	3	11	5	39	13	29	—	—
4	33	7	15	4	—	31	—	23	10	32	16	19	—	—
3	31	14	48	—	3	43	—	5	2	35	5	46	7	—
—	38	29	28	2	1	60	—	2	7	31	20	40	—	—
3	42	27	22	—	—	77	—	5	4	29	29	33	—	—
—	51	16	30	—	—	48	—	4	—	31	13	50	—	2
—	29	10	55	3	3	31	—	3	3	45	13	33	3	—
—	—	—	—	—	—	11	—	—	—	36	—	46	9	9
8	48	13	19	1	2	638	1	9	11	40	14	24	1	—
10	63	14	2	2	2	54	—	15	27	50	4	4	—	—
13	56	21	5	—	—	47	8	4	32	45	11	—	—	—
11	42	13	23	—	—	51	2	20	23	35	12	8	—	—
13	50	11	18	—	1	69	—	12	25	55	1	6	1	—
17	36	21	21	—	—	33	—	—	15	52	—	33	—	—
16	32	20	12	—	—	32	6	22	35	34	3	—	—	—
2	45	34	17	—	—	24	—	4	4	54	17	21	—	—
—	38	24	28	10	—	15	—	—	—	27	40	33	—	—
4	31	9	39	4	9	8	—	—	—	38	38	12	12	—
—	16	16	62	2	4	23	—	—	—	26	30	35	—	9
2	41	14	35	6	2	39	—	2	5	18	13	41	8	13
—	16	6	68	6	4	35	—	—	3	23	8	57	3	6
—	11	7	64	7	11	45	—	2	—	31	7	46	7	7
—	19	25	52	2	—	64	—	—	8	25	17	47	3	—
3	29	26	36	1	—	72	—	4	5	31	28	31	1	—
5	29	9	50	3	—	48	—	6	—	17	6	65	4	2
—	37	3	54	3	3	28	—	4	4	28	14	43	7	—
—	—	—	—	—	—	9	—	—	—	45	11	11	11	22
6	35	16	34	3	2	696	1	7	13	35	12	28	2	2

Tabell 9. Kveldstiden for

Fylker	1915									
	Opp- gaver i alt	Derav prosent oppgaver med arbeidstid som slutter om kvelden kl. :								
		17 1/2	18	18 1/2	19	19 1/2	20	20 1/2	21	21 1/2
I beitetiden (sommertiden).										
Østfold	57	11	25	14	22	5	14	2	7	-
Akershus	55	4	14	4	40	16	16	4	2	-
Hedmark	54	-	2	6	35	11	24	6	9	3
Opland	63	-	3	8	24	16	30	6	6	3
Buskerud	39	3	-	18	48	10	10	-	8	-
Vestfold	37	8	11	14	37	22	8	-	-	-
Telemark	30	4	13	10	23	17	17	3	13	-
Aust-Agder	34	-	3	-	14	18	41	18	6	-
Vest-Agder	45	-	7	4	16	13	31	11	11	5
Rogaland	55	9	2	4	18	4	23	13	20	2
Hordaland	35	-	-	-	11	14	31	9	23	3
Sogn og Fjordane	44	-	2	-	2	9	30	3	27	9
Møre og Romsdal	81	-	-	-	3	3	31	11	28	6
Sør-Trøndelag ..	68	-	-	-	19	9	38	9	21	4
Nord-Trøndelag .	77	1	4	1	30	21	20	12	9	1
Nordland	77	-	-	-	3	7	45	18	23	1
Troms	33	-	-	-	3	3	22	12	30	12
Finnmark	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hele landet	884	2	5	5	21	12	25	8	14	3
I inneforings- tiden (vintertiden)										
Østfold	56	12	38	12	29	5	2	-	2	-
Akershus	52	4	21	8	46	13	8	-	-	-
Hedmark	59	-	5	10	49	17	17	-	2	-
Opland	75	4	7	11	46	17	12	-	3	-
Buskerud	54	-	2	11	57	13	9	4	4	-
Vestfold	37	8	8	16	41	19	8	-	-	-
Telemark	33	-	9	18	43	15	12	3	-	-
Aust-Agder	35	3	11	11	29	9	31	-	6	-
Vest-Agder	42	5	10	14	31	14	19	2	5	-
Rogaland	67	5	10	5	31	19	22	3	3	2
Hordaland	51	-	4	-	14	8	37	16	19	-
Sogn og Fjordane	64	3	5	2	9	11	37	6	22	3
Møre og Romsdal	92	-	1	-	9	4	54	7	21	3
Sør-Trøndelag ..	67	-	-	1	27	9	40	8	14	1
Nord-Trøndelag .	81	-	1	4	41	13	31	5	4	1
Nordland	75	-	-	-	10	1	49	11	27	1
Troms	32	-	-	-	3	3	25	19	34	3
Finnmark	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hele landet	972	3	8	7	30	11	24	5	10	1

fjøsroktene på større bruk.

Oppgaver i alt	1919										Oppgaver i alt	1939															
	Derav pst. oppg. med arbeidstid som slutter om kvelden kl.:											17 eller t.	Derav pst. oppg. med arbeidstid som slutter om kvelden kl.:														
	17 1/2	18	18 1/2	19	19 1/2	20	20 1/2	21	21 1/2	20 eller senere			17 1/2	18	18 1/2	19	19 1/2	20	20 1/2	21	21 1/2	22 eller senere					
45	11	31	22	25	4	7	-	-	-	-	40	-	-	12	13	47	18	10	-	-	-	-	-	-			
47	2	6	11	47	21	13	-	-	-	-	38	-	-	8	8	63	13	8	-	-	-	-	-	-	-		
51	-	4	10	49	8	11	4	6	6	2	43	-	-	12	12	58	7	9	2	-	-	-	-	-	-		
57	-	9	10	37	18	21	-	5	-	-	56	-	-	7	13	50	5	21	-	4	-	-	-	-	-		
34	-	-	20	50	18	9	-	3	-	-	25	-	-	4	12	48	-	24	4	8	-	-	-	-	-		
29	7	17	14	48	4	-	3	7	-	-	26	-	7	24	11	42	8	4	-	4	-	-	-	-	-		
33	3	3	6	46	6	21	6	9	-	-	21	-	-	19	5	62	9	-	5	-	-	-	-	-	-		
22	-	9	9	32	4	23	9	14	-	-	14	-	-	29	7	36	-	21	-	7	-	-	-	-	-		
24	-	4	4	25	8	13	13	29	4	-	8	-	-	12	13	50	12	13	-	-	-	-	-	-	-		
36	6	6	3	19	11	25	3	19	-	8	24	-	-	25	8	59	4	4	-	-	-	-	-	-	-		
26	-	-	-	15	15	23	8	31	8	-	38	-	-	3	-	13	8	44	8	16	-	-	-	-	8		
27	-	-	-	8	-	30	7	26	7	22	31	-	-	-	-	13	13	48	-	13	3	10	-	-	8		
69	-	-	-	1	3	31	12	30	1	22	43	-	-	-	9	16	53	5	7	5	10	-	-	-	5		
61	1	-	-	15	20	44	10	7	-	3	60	-	-	5	5	25	15	37	3	10	-	-	-	-	-		
78	4	14	9	26	14	27	2	4	-	-	77	-	-	7	4	52	22	12	1	1	-	-	-	-	1		
70	-	-	-	9	3	47	14	23	1	3	48	-	-	-	2	17	21	40	8	10	-	-	-	-	2		
31	-	-	-	-	32	19	35	7	7	-	31	-	-	-	3	23	36	13	19	3	3	-	-	-	3		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11	-	-	-	27	9	55	9	-	-	-	-	-	-	-	-	
740	2	6	7	27	9	22	6	15	2	4	634	-	1	7	6	37	13	24	3	6	1	2	-	-	-	2	
43	7	30	33	26	2	2	-	-	-	-	54	2	2	24	15	42	13	2	-	-	-	-	-	-	-	-	
39	-	13	18	46	20	3	-	-	-	-	46	-	2	15	15	59	7	2	-	-	-	-	-	-	-	-	
53	-	4	11	59	9	13	-	2	2	-	50	2	5	7	12	48	14	6	6	-	-	-	-	-	-	-	
76	7	9	8	47	18	9	-	2	-	-	69	-	1	13	16	57	3	10	-	-	-	-	-	-	-	-	
42	-	7	14	38	19	17	-	5	-	-	33	-	-	9	18	40	6	15	3	9	-	-	-	-	-	-	
25	4	20	12	52	8	-	4	-	-	-	32	-	3	13	25	53	3	3	-	-	-	-	-	-	-	-	
42	-	5	9	55	14	12	5	-	-	-	24	4	4	8	13	46	8	17	-	-	-	-	-	-	-	-	
21	-	19	14	43	5	5	9	5	-	-	15	-	7	20	20	33	7	13	-	-	-	-	-	-	-	-	
23	9	9	9	26	13	17	4	13	-	-	8	-	-	25	13	62	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
45	2	7	2	42	16	27	-	2	-	2	23	-	-	26	17	44	9	4	-	-	-	-	-	-	-	-	
49	-	2	-	16	21	39	4	14	-	4	39	-	3	5	3	20	18	28	13	10	-	-	-	-	-	-	
49	4	-	2	21	2	37	10	18	2	4	35	-	-	6	-	11	8	54	3	9	3	6	-	-	-	6	
91	1	1	-	7	8	55	2	24	1	1	45	-	-	-	-	16	13	49	13	9	-	-	-	-	-	-	
56	2	-	-	21	21	45	7	4	-	-	64	-	-	3	3	32	22	28	3	9	-	-	-	-	-	-	
77	-	9	8	37	16	23	3	3	-	1	72	-	-	6	6	58	14	15	-	-	-	-	-	-	-	1	
65	2	-	-	12	3	49	8	24	-	2	48	-	-	2	-	17	21	40	6	12	2	-	-	-	-	-	
30	7	-	-	-	7	37	13	33	3	-	29	-	-	-	-	21	17	38	7	7	7	3	-	-	-	3	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9	-	-	-	-	22	11	34	-	22	11	-	-	-	-	-	-
826	3	8	8	33	12	23	4	8	0	1	695	1	1	9	9	39	12	20	3	4	1	1	-	-	-	1	

Tabell 10. Nettoarbeidstiden for fjøsrøktene

Fylker	Oppgaver i alt	I beitetiden												
		Derav prosent oppgaver med en nettoarbeidstid på:												
		7 timer el. mindre	7 1/2	8	8 1/2	9	9 1/2	10	10 1/2	11	11 1/2	12	12 1/2	13 og mere
Østfold	43	12	5	19	19	22	12	7	2	2	-	-	-	-
Akershus	43	14	7	14	9	16	14	26	-	-	-	-	-	-
Hedmark	41	12	2	10	7	30	15	17	2	5	-	-	-	-
Opland	39	4	3	5	18	5	23	36	3	3	-	-	-	-
Buskerud	21	14	5	14	5	14	9	29	-	5	5	-	-	-
Vestfold	24	4	4	8	17	9	21	25	4	4	-	4	-	-
Telemark	20	5	-	20	-	25	10	20	20	-	-	-	-	-
Aust-Agder	11	9	-	9	9	27	19	27	-	-	-	-	-	-
Vest-Agder	8	-	-	-	12	25	13	12	13	12	13	-	-	-
Rogaland	25	-	-	4	16	8	12	40	-	16	4	-	-	-
Hordaland	31	-	-	3	-	-	-	35	13	23	10	13	-	3
Sogn og Fjordane	26	-	-	-	-	12	-	46	4	8	4	11	11	4
Møre og Romsdal	42	2	-	7	7	10	19	26	7	10	5	7	-	-
S.Trøndelag	58	2	2	2	10	36	12	27	-	5	-	2	2	-
N.-Trøndelag	73	-	-	10	5	22	23	26	7	7	-	-	-	-
Nordland	43	-	-	7	2	12	7	42	12	14	4	-	-	-
Troms	26	4	-	4	-	4	12	34	19	-	4	15	4	-
Finnmark	10	10	-	-	20	10	10	10	10	10	-	-	-	-
Hele landet	584	5	1	8	8	17	14	28	6	7	2	3	1	-

på større bruk med stadig leid hjelp. 1939.

I inneføringstiden

Oppgaver i alt	Derav prosent oppgaver med en nettoarbeidstid på:														
	6 timer el. mindre	6 1/2	7	7 1/2	8	8 1/2	9	9 1/2	10	10 1/2	11	11 1/2	12	12 1/2	13 og mere
55	2	2	2	2	22	16	27	13	11	3	-	-	-	-	-
49	-	-	-	8	22	22	25	13	10	-	-	-	-	-	-
49	1	2	-	2	10	14	29	21	16	4	2	-	-	-	-
69	1	2	3	3	9	10	22	23	19	7	1	-	-	-	-
33	3	-	3	6	9	12	25	12	18	3	6	3	-	-	-
32	-	-	-	-	9	22	19	16	28	-	3	3	-	-	-
22	-	-	-	-	4	23	37	4	9	19	4	-	-	-	-
12	-	-	8	-	17	-	33	17	25	-	-	-	-	-	-
8	-	12	-	-	25	-	25	-	25	-	-	-	13	-	-
24	-	-	8	4	4	21	17	4	25	13	-	4	-	-	-
34	-	-	-	-	18	6	9	12	20	12	20	3	-	-	-
33	-	3	-	-	9	-	18	3	34	3	15	3	6	3	3
44	-	-	-	2	11	2	14	11	34	7	14	5	-	-	-
64	-	-	-	3	9	9	39	6	22	5	-	-	5	2	-
70	-	-	1	-	15	3	23	24	24	3	7	-	-	-	-
41	-	-	2	2	7	2	20	12	42	5	8	-	-	-	-
24	-	-	4	-	-	9	8	4	46	4	4	8	9	-	4
8	-	-	-	-	12	-	-	13	63	-	12	-	-	-	-
671	-	1	2	2	12	10	23	14	24	5	5	1	1	-	-

Til mottakeren!

Til en statistisk undersøkelse over arbeidstidens lengde og inndeling i jordbruket vil en be Dem velvillig å fylle ut dette spørreskjemaet og sende det til Det Statistiske Sentralbyrå.

Oppgavene skal gjelde den ordning av arbeidstiden m. v. som De mener er mest brukt i den del av herredet hvor De bor.

Den tid som går med til foring og stell av hestene før og etter den alminnelige arbeidstiden regnes ikke med. Tiden regnes fra man går ut etter å ha spist og eventuelt hvilt. Den tid som går med for å komme fra og til jordet regnes med i arbeidstiden.

Rubrikkene utfylles eksempelvis slik: Første økt 6—9, annen økt 10—13, tredje økt 15—19, nettoarbeidstid 10 timer eller tilsvarende hvor annen inndeling av dagen er brukt.

Videre ber en Dem svare på nedenstående spørsmål om fridager m. v.

En vil være Dem takknemlig om De *snarest mulig* ville fylle ut skjemaet og returnere det i vedlagte svarkonvolutt sammen med oppgavene over arbeidslønna.

Det Statistiske Sentralbyrå, Oslo i januar 1939.

Gunnar Jahm.

Fridager og feriedager for leid hjelp:a) *Fjøsørkere.*

Hvor ofte har fjøsørkerne regelmessig fri, hel dag? _____
halv dag? _____

Er det alminnelig at det gis enkelte fridager ellers, i tilfelle hvor mange dager i året? _____

Er det alminnelig at røkterne har noen sammenhengende årlig ferie (med lønn), i tilfelle hvor mange arbeidsdager? _____

b) *Tjenestegutter og faste gårdsarbeidere.*

Er det alminnelig at det gis enkelte fridager utenom helgedagene, i julen? _____ i påsken? _____ ellers? _____

Hvor mange dager i alt i året? _____

Er det alminnelig at de har noen sammenhengende årlig ferie (med lønn), i tilfelle hvor mange arbeidsdager? _____

Arbeidsdagens lengde og inndeling i jordbruket.

Den vanlige arbeidstid i _____ herred er:

I. Større bruk med stadig leid hjelp.

a) *Fjøsørktere*

	<i>Beitetiden.</i>	<i>Inneføringstiden.</i>
Første økt	fra kl. _____ til kl. _____	fra kl. _____ til kl. _____
Annen økt	» _____ » _____	» _____ » _____
Tredje økt	» _____ » _____	» _____ » _____
Fjerde økt	» _____ » _____	» _____ » _____
Femte økt	» _____ » _____	» _____ » _____
Nettoarbeidstid pr. dag _____	timer _____	timer _____

Utfører røkterne også annet arbeid regnes dette med; oppgaven skal gjelde deres hele nettoarbeidstid.

b) *Tjenestegutter og andre leide gårdsarbeidere.*

	<i>Våronna.</i>	<i>Vintertiden.</i>
Første økt	fra kl. _____ til kl. _____	fra kl. _____ til kl. _____
Annen økt	» _____ » _____	» _____ » _____
Tredje økt	» _____ » _____	» _____ » _____
Fjerde økt	» _____ » _____	» _____ » _____
Femte økt	» _____ » _____	» _____ » _____
Nettoarbeidstid pr. dag _____	timer _____	timer _____

Er nettoarbeidstiden i slåttonna og skuronna lenger eller kortere enn i våronna, oppgi da nettoarbeidstiden i slåttonna _____ timer, i skuronna _____ timer.

II. Andre bruk.

	<i>Våronna.</i>	<i>Vintertiden.</i>
Første økt	fra kl. _____ til kl. _____	fra kl. _____ til kl. _____
Annen økt	» _____ » _____	» _____ » _____
Tredje økt	» _____ » _____	» _____ » _____
Fjerde økt	» _____ » _____	» _____ » _____
Femte økt	» _____ » _____	» _____ » _____
Nettoarbeidstid pr. dag _____	timer _____	timer _____

Er nettoarbeidstiden i slåttonna og skuronna lenger eller kortere enn i våronna, oppgi da nettoarbeidstiden i slåttonna _____ timer, i skuronna _____ timer.

Skjemaet er fylt ut av

_____ herred _____ fylke.

Til mottakeren.

Til en statistisk undersøkelse over arbeidstidens lengde og inndeling i gartnerier og hagebruk vil man be Dem velvillig å fylle ut dette spørreskjema og sende det til Det Statistiske Sentralbyrå.

Oppgavene skal gjelde den ordning av arbeidstiden som brukes i Deres egen bedrift. Den tid som går med til fyring, nattevakt, av- og pådekking av benker o. lign. utenfor den egentlige arbeidstid anføres særskilt.

Arbeidstiden regnes fra man går ut etter å ha spist og eventuelt hvilt.

Rubrikkene fylles ut eksempelvis slik: Første økt 7—9, annen økt 9.30—13, tredje økt 14.30—18, nettoarbeidstid 9 timer, eller tilsvarende hvor annen inndeling av dagen er brukt.

Videre ber man Dem svare på nedenstående spørsmål om fridager m. v.

Man vil være Dem takknemlig om De *snarest mulig* ville fylle ut skjemaet og returnere det i vedlagte svarkonvolutt, som sendes ufrankert.

Det Statistiske Sentralbyrå, Oslo i januar 1939.

Gunnar Jahn.

Fridager og feriedager for leid hjelp:

Er det alminnelig at det gis enkelte fridager utenom helgedagene? _____

Hvor mange dager i alt i året? _____

Er det alminnelig at det gis noen sammenhengende årlig ferie (med lønn)? _____

I tilfelle hvor mange arbeidsdager, i sommerhalvåret? _____

i vinterhalvåret? _____

Har i tilfelle både gartnerne, gartnerarbeiderne og lærlingene ferie? _____

Legges ferien til bestemte tider av året? _____

Arbeidsdagens lengde og inndeling i gartnerier og hagebruk.

Bedriftens art:

Større gartneri med stadig leid hjelp.	} (Strek under det som passer).
Mindre gartneri uten vesentlig leid hjelp.	
Gartneri og hagebruk kombinert med gårdsbruk.	

Den faste leiehjelp ved gartneribedriften er:

	<i>I sommerhalvåret:</i>		<i>I vinterhalvåret:</i>	
	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner
Gartnere.....	_____	_____	_____	_____
Gartnerlæringer	_____	_____	_____	_____
Gartnerarbeidere	_____	_____	_____	_____

Den vanlige arbeidstid for gartnere, gartnerarbeidere og gartnerlæringer er i:

	<i>Sommerhalvåret:</i>		<i>Vinterhalvåret:</i>	
Første økt	fra kl. _____	til kl. _____	fra kl. _____	til kl. _____
Annen økt	» _____	» _____	» _____	» _____
Tredje økt	» _____	» _____	» _____	» _____
Fjerde økt	» _____	» _____	» _____	» _____
Nettoarbeidstid pr. dag	_____ timer.		_____ timer.	

Har lærlingene annen arbeidstid enn de andre? _____

Hvis nettoarbeidstiden i sesongene er lenger enn ellers oppgi da nettoarbeidstiden pr. dag i vårsesongen _____ timer, i julesesongen _____ timer, andre sesonger _____ timer.

Hvis arbeid med fyring, dekking, vaktjeneste o. lign. kommer i tillegg til den ovenfor angitte arbeidstid, hvor mange timer utgjør dette pr. mann pr. måned? _____

Hvor ofte har den enkelte søndagsvakt? _____
kveldsvakt? _____

Er det andre enn gartnere og læringer på søndagsvakten? _____

Hvor mange har samtidig søndagsvakt i vårsesongen? _____

Benyttes særskilte folk til fyring? _____

Hvor lang er nettoarbeidstiden *pr. uke for torvkjørere?* _____

Skjemaet er fylt ut av _____

Adresse _____

Norges Offisielle Statistikk, rekke IX. (Statistique Officielle de la Norvège, série IX.)

Rekke IX.

Trykt 1938 (forts. suite) :

- Nr. 138. Norges handel 1937. (*Commerce.*)
- 139. Norges fiskerier 1936. (*Grandes pêches maritimes.*)
- 140. Det civile veterinærvesen 1936. (*Service vétérinaire civil.*)
- 141. Norges postverk 1937. (*Statistique postale.*)
- 142. Industriadbeidertrygden 1935. (*Assurances de l'État contre les accidents du travail.*)
- 143. Sinnssykeasylenes virksomhet 1936. (*Statistique des hospices d'aliénés.*)
- 144. Norges Brandkasse 1935—37. (*Statistique de l'Office national d'assurance contre l'incendie.*)
- 145. Norges private aktiebanker og sparebanker 1937. (*Statistique des banques privées par actions et des caisses d'épargne pour l'année 1937.*)
- 146. Arbeidsvilkårene for hushjelp i norske byer. (*Conditions de travail des domestiques dans les villes norvégiennes.*)
- 147. Norges bergverksdrift 1937. (*Mines et usines.*)
- 148. Folkemengdens bevegelse 1936. (*Mouvement de la population.*)
- 149. Kommunenes gjeld m. v. pr. 30 juni 1938. (*Dette etc. des communes.*)
- 150. Meieribruket i Norge 1937. (*L'industrie laitière de la Norvège.*)
- 151. Forsikringselskaper 1937. (*Sociétés d'assurances.*)
- 152. Rekruttering 1936. (*Recrutement.*)
- 153. Sundhetstilstanden og medisinalforholdene 1936. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)

Trykt 1939:

- Nr. 154. Syketrygden 1937. (*Assurance-maladie nationale.*)
- 155. Norges jernbaner 1937—38. (*Chemins de fer norvégiens.*)
- 156. Skolevesenets tilstand 1935—36. (*Instruction publique.*)
- 157. Norges industri 1937. (*Statistique industrielle de la Norvège.*)
- 158. Bedriftstillingen 9 oktober 1936. Annet hefte. Detaljerte oppgaver for de enkelte næringsgrupper. (*Recensement d'établissements au 9 octobre 1936. I. Données détaillées sur les différentes branches d'activité économique.*)
- 159. Jordbruksstatistikk 1938. (*Superficies agricoles et élevage du bétail. Récoltes etc.*)
- 160. Sjømannstrygden 1936. Fiskeretrygden 1936. (*Assurances de l'État contre les accidents des marins. Assurances de l'État contre les accidents des marins pêcheurs.*)
- 161. Telegrafverket 1937—38. (*Télégraphes et téléphones de l'État.*)
- 162. Fagskolestatistikk 1935/36—1937/38. (*Écoles professionnelles.*)
- 163. Norges postverk 1938. (*Statistique postale.*)
- 164. Bedriftstillingen 9 oktober 1936. Annet hefte. Fylker, herreder, byer og enkelte industristrøk. Særoppgaver om hoteller, biltrafikk, skipsfart. (*Recensement d'établissements. II. Les établissements dans les différents districts du Royaume. Données spéciales sur hôtels, automobiles et navigation.*)
- 165. Skattestatistikken 1938/39. (*Répartition d'impôts.*)
- 166. Sinnssykeasylenes virksomhet 1937. (*Statistique des hospices d'aliénés.*)
- 167. Det sivile veterinærvesen 1937. (*Service vétérinaire civile.*)
- 168. Industriadbeidertrygden 1936. (*Assurances de l'État contre les accidents pour les travailleurs de l'industrie etc.*)
- 169. Forbruket av trevirke på gårdene 1936/37. (*Consommation de bois sur les fermes 1936/37.*)
- 170. Arbeidstiden m. v. i jordbruk og gartneri 1939. (*Durée du travail etc. dans l'agriculture et les entreprises horticoles.*)

Det Statistiske Sentralbyrå har dessuten bl. a. utgitt følgende verker:
Statistisk Arbok for Norge, siste årgang 1938. (*Annuaire statistique de la Norvège.*)
Statistisk-økonomisk oversikt, siste årgang 1938. (*Aperçu de la situation économique en 1938.*)
Statistiske Meddelelser. Trykkes månedsvis. (*Bulletin mensuel du Bureau Central de Statistique.*)
Månedsoppgaver over vareomsetningen med utlandet. Trykkes månedsvis. (*Bulletin mensuel du commerce extérieur.*)
Fortegnelse over Norges Offisielle Statistikk m. v. 1828—31. desember 1920. Kristiania 1889, 1913 og 1922. (*Catalogue de la Statistique officielle.*)
Statistiske Oversigter 1914. Kristiania 1914. Statistiske Oversikter 1926. Oslo 1926. (*Résumé rétrospectif 1914 et 1926.*)

Alle verker er til salgs hos H. Aschehoug & Co., Oslo.

Av følgende årganger av «Statistisk Arbok» og «Norges Handel» er Byråets beholdning meget knapp, og Byrådet er takknemlig for å få overlatt enkelte eksemplarer:
Statistisk Arbok 1914—1916, 1919, 1920, 1926—1930 og 1934.
Norges handel 1911—1915, 1921 og 1929.

8. september 1939.